

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 3, 2009 • Vol. C Nr. 229 Kaina 75 c.

Obama siunčia į Afganistaną 30,000 karių

Prezidento B. Obama planu bandoma nuraminti abi JAV politines stovyklas. Scanpix nuotr.

Washington, DC, gruodžio 2 d. („Reuters”/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama antradienį sakė, kad iki kitos vasaros nusiųs į Afganistaną dar 30,000 amerikiečių karių ir kad planuoja po pusantrų metų pradėti pajėgų išvedimą iš šios karo zonos. Tikslas, kaip sakydamas svarbią

kalbą nurodė B. Obama, yra paspartinti kovą su Talibanu sukilėliais, pasirūpinti svarbių gyvenamųjų centrų apsauga ir parengti afganų saugumo pajėgas, kad jos galėtų perimti atsakomybę ir sudaryti sąlygas JAV pajėgų išvedimui. B. Obama kalba JAV karo akade-

mijos West Point New York valstijoje kadetams per televiziją buvo perduodama geriausiu vakaro laiku.

Buvęs CŽV analitikas Bruce Riedel prezidento B. Obama nuostatą pavadino „šoko terapija Afganistanui”. „Tai drąsi prieiga ir nėra jokių sėkmės garantijų”, – sakė jis ir pridūrė, kad karai dažnai sužlugdo prezidentus, o šis karas „dabar yra Obama karas”.

Toks grafikas, paskelbtas po tris mėnesius trukusio strategijos svarstymo, nustebino kai kuriuos Pentagono planuotojus, kurie tikėjosi 12–18 mėnesių laikotarpio papildomoms pajėgoms nusiųsti. Šiuo metu Afganistane su Talibanu kovoja 68,000 JAV karių.

JAV vadovo pasitraukimo strategija atrodo kaip bandymas ne tik įsiūlyti strategijos keitimą nuo karo jau pavargusiems amerikiečiams, bet ir spausti Afganistano prezidentą Hamid Karzai kovoti su korupcija savo vyriausybėje.

Nukelta į 7 psl.

Baltijos jūroje sunaikinta aviacinė bomba

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) – Lietuvos kariuomenės karinių jūrų pajėgų laivas M-51 „Kuršis” per minų medžiojimo mokymus antradienį rado 50 kilogramų aviacijos bombą su sprogstamuoju užtaisu ir ją nukensmino. Nustatyta, kad tai Antrojo pasaulinio karo laikų sprogmuo, prane-

šė Krašto apsaugos ministerija. Aviacijos bomba aptikta Baltijos jūroje 23 metrų gylyje 5,7 jūrmylės (apie 10 kilometrų) nuo kranto ties Juodkrante. Grėsmę žvejybai ir kitai ekonominei veiklai jūroje keliantį sprogmenį sunaikino laive buvę povandeninių veiksmų komandos nariai. Kari-

nių jūrų pajėgų minų paieškos ir nukensminimo laivas M-51 „Kuršis” šią savaitę dalyvauja Baltijos jūroje vykstančiuose mokymuose. Nuo šių metų liepos 1 d. šis karinis laivas vykdo pusės metų budėjimą NATO greitojo reagavimo pajėgų tryliktoje pamainoje.

Mirė Lietuvos generalinis garbės konsulas V. Čekanauskas

Generalinis garbės konsulas a. a. V. Čekanauskas. „Draugo” archyvo nuotr.

Čikaga, gruodžio 2 d. („Draugo” info) – Gruodžio 1 d. eidamas 81-uosius metus po sunkios ligos Jungtinėse Amerikos Valstijose mirė Lietuvos Respublikos generalinis garbės konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas. Visą savo gyvenimą V. Čekanauskas paskyrė lietuviybės puoselėjimui. Dar 1977 m. Lietuvos Vyriausybės atstovas išeivijoje Stasys Lozraitis paskyrė V. Čekanauską garbės konsulu Los Angeles. Nepriklausomos Lietuvos generaliniu garbės konsulu V. Čekanauskas buvo paskirtas 1992 m. Šios pareigos diplomatinėje tarnyboje užėmė jo visas dienas, širdį ir jėgas. V. Čekanauskas buvo elektronikos inžinierius. 1999 m. Lietuvos prezidentas V. Adamkus generalinį garbės konsulą V. Čekanauską už nuopelnus Lietuvai apdovanojo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Žinios iš Detroito (p. 2)
- V. Kubilius vs „HARD-talk” (p. 3, 11)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- Bostono lietuviai didžiujasi – Kultūrinis subatvakaris pradėjo 50-tąją sezoną (p. 5)
- Šeiminkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (128) (p. 9)
- Šiomis ir anomis die-nomis (p. 10)
- Įdomūs išpūdžiai šau-nioje popietėje (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.29 LT
1 EUR — 3.45 LT

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-02-09

PERIODICALS

V. Urbonas perplaukė Titicaca ežerą

Vilnius, gruodžio 2 d. (ELTA) – Panevėžio miesto savivaldybės tarybos narys, išgarsėjęs fiziniais išbandymais ir dalyvavimu televizijos pramoginiuose renginiuose, Vidmantas Urbonas perplaukė Titicaca ežerą Pietų Amerikoje. Į krantą V. Urbonas išlipo gruodžio 1 d. Šiai ekologinei akcijai, kuria siekiama apsaugoti planetos gėlo vandens atsargas, Aplinkos ministerija skyrė 30,000 litų.

Oficialiai V. Urbono kelionė pavadinta kova už pasaulinę ekologiją. Pats sportuojantis politikas sakė atskridęs daryti stebuklo.

V. Urbonas, lydimas bičiulių ir gerbėjų, lapkričio 20 d. atskrido į Pietų Ameriką. Vyras pasiryžo susigrumti su Titicaca ežero bangomis ir jame besiveisiančių nuodingų varlių kolonijomis.

V. Urbonas perplaukė 60 km pločio aukščiausiai virš jūros lygio esantį Titicaca ežerą. Didžiausias gėlavandenis Pietų Amerikos ežeras yra beveik keturių kilometrų aukštyje.

Šį plaukimą triatlonininkas skyrė Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti. Kitais metais V. Urbonas bandys perplaukti didžiausią Šiaurės Amerikos Yellowstone ežerą, vėliau – Baikalą Sibire, Tano ežerą Etiopijoje, Great Lake Australijoje ir Keturių kantonų ežerą Šveicarijoje.

Šie plaukimai skirti ne tik istorinėms datoms paminėti, bet ir atkreipti pasaulio visuomenės dėmesį į itin opią gėlo ir švaraus vandens problemą pasaulyje. Dėl to visa ekologinių žygių serija pavadinta bendru šūkiu: „Vanduo – tai gyvybė”.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Praėjusią savaitę LR ministras pirmininkas dalyvavo BBC TV laidoje „HARDtalk“, kurioje pusvalandį yra negailestingai „čirškinamos“ pasaulinio garso asmenybės. Džiugu, jog tokia asmenybe laidos rengėjai pripažino ir A. Kubilių. Dar įdomiau, kaip pirmininko pokalbį įvertino vietinė Lietuvos žiniasklaida. LR vyriausybės atsiųsta pokalbio stenograma buvo sutikta įvairiai. Alfa.lt išryškino Kubiliaus teigimą, jog Lietuvos ekonomika turi didžiausią augimą Europoje, Delfi.lt griebėsi kiek kitokio įvertinimo, cituodama pirmininko žodžius: „žinoma, žmonės kenčia, bet žvelgdami į skaičius matome didžiausią augimą Europoje“. Šiandien „Drauge“ spausdinamam Kubiliaus pokalbiui parinkome dar kitokį pavadinimą. Paliekame skaitytojams spręsti, kuris, jų nuomone, geriausiai atspindi minėtą BBC laidos nuotaiką. Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŽINIOS IŠ DETROITO

JONAS URBONAS

Išpūdingai paminėta Visų Šventųjų diena ir Vėlinės

Lapkričio 1–ąją, Visų Šventųjų sekmadienį, man įeinant į Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos šventovę, viena parapijietė, pamačiusi mane, pasisveikindama užklausė: „Jonai, ar neatnešei mirusios savo žmonos aŭa Gražinos nuotraukos?“ Pasirodo, mirusių parapijiečių nuotraukos buvo dedamos prie altoriaus. Žinoma, mano atakymas buvo ne – nežinojau. Priėjęs arčiau prie altoriaus, pamačiau daugybę mūsų mirusių parapijiečių nuotraukų, apšviestų žvakučių. Dar neprasidėjus Mišioms, artimieji meldėsi prie jų.

Tą sekmadienį šv. Mišias atnašavo kun. Gintaras Jonikas. Jam padėjo broliukas Lukas Laniauskas, pasakęs pamokslą, pasiremdamas savo kelione į Kiniją ir gyvenimu bei darbu raupsuotojų kolonijoje. Laniauskas priminė susirinkusiems, kad tie žmonės, būdami beviltiškoje padėtyje, dar moka šypsotis ir juoktis, nors jų ir laukia neišvengiama mirtis. Per šv. Mišias buvo meldžiamasi už visus mirusius. Po Mišių – už visus mirusius parapijiečius. Vyko procesija, su sustojimais ir maldomis keturiuose šventovės kampuose.

Šv. Mišios ir procesija vyko ir Vėlinių dieną. Panašios apeigos vyks ta ir Lietuvoje. Man tai paliko gilų ir gražų išpuodį. Pagarba tai suorganizuosiems.

Perrinkta Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos taryba

Spalio 25 d. įvykusiame Dievo Apvaizdos lieuvių parapijos parapijiečių susirinkime, visiems Tarybos nariams sutikus pasilikti dar vienai kadencijai, buvo perrinkta Parapijos taryba. Dabar ją sudaro: pirmininkė Rasa Karvelienė, administracijos komiteto pirmininkas Juozas Orentas, krikščioniškos tarnybos atstovė Ele-ne Alkus, atstovė švietimo reikalams Aldona Šontienė, liturgijos reikalais rūpinsis Asta Jurgutis, o ryšiais su naujais parapijiečiais – Renaldas Valkauskas. Į Tarybą įeina ir septynių lietuviškų organizacijų atstovai: Rus-

JAV LB XIX Tarybos nariai iš Michigan apygardos, dalyvavę JAV LB Tarybos sesijoje Denver, Colorado (iš k.): Linas Orentas, Kastytis Giedraitis, Rasa Karvelienė, Birutė Bublienė ir Janina Udrienė.

nė Kasputienė – nuo Ateitininkų, Algis Rugienius – atstovauja JAV LB, Paulius Jankus ir Vitas Zubrickas – sporto klubui „Kovas“, Daiva Lukašievicz ir Darius Rudis – skautams, Vida Pekorienė – „Žiburio“ mokyklai, Vida Juškienė – Lietuvos Dukterims ir Linas Orentas – šauliams. Parapijos salių nuomą tvarko Darius Rudis. Linkime jiems sėkmingai tvarkyti parapijos reikalus.

Dar viena gera žinia

Po aštuonerius metus užtrukusių teismo sprendimų, Dievo Apvaizdos lietuvių parapija gavo aŭa Vera Askew 203,173.00 dol. palikimą. Vera Askew, lietuvių kilmės amerikietė, gimė 1907 m. liepos 15 d. DuBois, Pennsylvania. Ji nebuvo Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos parapijietė, buvo našlė ir gyveno Detroite. Mirė 2000 m. gruodžio 12 d., sulaukusi 93 metų. Šv. Mišios už aŭa V. Askew bus aukojamos gruodžio 13 d.

Detroitas ruošiasi IX Dainų šventei

Kaip jau dauguma mūsų žinome, 2010 m. liepos 2–4 d. Toronto mieste vyks IX Dainų šventė. Jau vyksta paruošiamieji darbai, bus chorai, vyksta repeticijos. Kaip skelbia Detroite veikianti lietuviška radijo laida ir parapijos biuletenis, nuo ruošos darbų neatsilieka ir Detroitas. Šiame

mieste ir vėl atgijo choras „Aidas“, kuriam vadovauja Rimas Kasputis, jam talkina Rasa Karvelienė. Nors repeticijos jau vyksta, kviečiama ir daugiau detroitiečių įsijungti į choro gretas.

Lapkričio 1 d. Detroite lankantis Toronto choro „Volungė“ choristams (vadovė Dalia Viskontienė), juos ir Detroito „Aido“ choristus išgirdome kartu giedant šv. Mišiose Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje. Teko girdėti, jog „Aido“ choristai ruošiasi pavasariop, apie Velykas, vykti į Torontą su koncertu. Puiku.

JAV LB žinios

Lapkričio 8 d. po šv. Mišių Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos sve-tainėje vyko informacinis JAV LB Detroito apylinkės susirinkimas. Jį suruošė Detroito apylinkės valdyba, kuriai vadovauja Algis Rugienius. Jame pranešimus padarė rugsėjo 25–27 d. vykusioje JAV LB XIX Tarybos sesijoje Denver, Colorado, dalyvavę Michigan apygardos JAV LB Tarybos nariai: Janina Udrienė, Rasa Karvelienė, Birutė Bublienė, Kastytis Giedraitis ir Linas Orentas. Visi naujai įsijungę į LB darbuotojų gretas, visi išsimokslinę, yra aktyvūs lietuviškų organizacijų nariai. Iš jų pranešimų (gaila, kad ne visus galėjau išklausti) susidarė vaizdas, kad dabar JAV LB vadovavimą perėmė nauji, jauni žmonės. Sėkmės jiems darbuojantis Lietuvių Bendruomenėje.

Detroito lietuvių choras „Aidas“ (vadovas Rimas Kasputis) ir svečiai iš Toronto – „Volungės“ choristai (vadovė Dalia Viskontienė) gieda Dievo Apvaizdos šventovėje lapkričio 8 d.

Jono Urbono nuotr.

V. KUBILIUS VS „HARDtalk”: TURIME PAKANKAMAI POLITINĖS VALIOS IR DRĄSOS SUVALDYTI DABARTINIUS PROCESUS

LR Ministras pirmininkas BBC TV laidoje „HARDtalk”

Praėjusią savaitę Jungtinės Karalystės visuomeninė BBC televizija rodė pokalbių laidą „HARDtalk”, kurioje programos vedėjas Jonathan Charles kalbino Lietuvos Respublikos premjerą Andrių Kubilių. Tai pirmas kartas, kai šioje garsioje laidoje, kurioje kalbinami žymiausi pasaulio politikai, dalyvavo Lietuvos premjeras. Lietuvos Vyriausybės tinklalapyje pasirodė pokalbio lietuvių kalba stenograma, kurią čia pateikiame sutrumpintą.

Jonathan Charles: Ačiū, kad atvykote į „HARDtalk” programą. Jūsų šalies ekonomika susitraukė 14 proc. per pastaruosius metus, nedarbas tikriausiai artėja prie 15 proc., atlyginimų lygis krenta į 2006 m. lygį, taigi, padėtis Lietuvoje yra gana niūri.

Andrius Kubilius: Visų Baltijos valstybių ekonomika gana smarkiai smuko žemyn, ekonomikos nuosmukis čia buvo didžiausias Europoje, bet visos trys valstybės atsidūrė 2006 m. lygyje. Taip pat ir didžiųjų Europos valstybių ekonomikos nuosmuko iki 2006 m. lygio – netgi Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos ar Suomijos ekonomikos, nepaisant to, kad nuosmukis šiose valstybėse vyko daug lėčiau.

J. C.: Esate įsitikinęs, kad Jūsų šalies ekonomika nusistovi. Nors jūsų šalies ekonomika formaliai ką tik atsigavo po nuosmukio, šį ketvirtį ekonomikai pradėjus šiek tiek augti, padaryta žala yra didžiulė. „Baltic Times” laikraščio redaktorius Dorian Ziedonis mums sakė, kad Vyriausybė užtikrintai teigia, jog ekonomika nusistovi, tačiau ekonomika vis dar smunka – žmonės tikrai kenčia, ir taip yra iš tikrųjų, ar ne?

A. K.: Žinoma, žmonės kenčia, bet žinote, kai žvelgiame į skaičius, pvz., ketvirčių palyginamuosius skaičius, trečiajame ketvirtyje turėjome 6 proc. augimą, o tai yra didžiausias augimas Europoje. Taigi, tikrai matome, kad galime atsigauti. Žinoma, tai užtruks tam tikrą laiką, bet esame nusiteikę optimistiškai.

J. C.: Turite 6 proc. augimą, bet ekonomika nusmuko 14 proc. per praėjusius 12 mėnesių – tai vienas didžiausių nuosmukių Europoje.

A. K.: Mes tikrai valdome krizę ir tai darome labai veiksmingai, mažiname deficitą. Vakar buvau susitikęs su David Cameron ir aš jam pasakiau, kad jei po rinkimų nežinosite, kaip įgyvendinti tai, ką žadėjote, ir jei jums reikės kokios nors pagalbos, pvz., kaip mažinti deficitą, galėsite kreiptis į mus, kadangi sumažiname savo deficitą šiais metais 8 proc. ir planuojame dar papildomai mažinti 5 proc. ateinančiais metais. Taigi, mes sugebame išlaikyti savo šalies finansinę padėtį ir matome perspektyvas atsigauti po ekonominio nuosmukio bei tapti dar stipresniais ateityje.

J. C.: Prie jūsų vykdomų priemonių grįšime netrukus, tačiau,

nepaisant viso to, kreditų reitingų agentūra „Moody’s”, kuri yra itin vertinama, sako, kad Lietuvos ekonomikos augimas išliks vangus per ateinančius trejus metus: ji turi prisitaikyti prie naujo kapitalo srauto bei lėtesnio pajamų didėjimo, prasidėjusio finansų krizės pradžioje – tai gana niūru.

A. K.: Priklauso nuo to, kaip vertinsime. Visos trys Baltijos valstybės, kaip sakiau, buvo gana smarkiai paveiktos krizės, bet, pavyzdžiui, es-tai planuoja įsivesti eurą kitais metais. Tai rodo, kad mes, Baltijos valstybės, turime drąsos įgyvendinti sudėtingas reformas. Kai palyginu tai, ką nuveikėme šiais metais, su tuo, ką daro kitų valstybių ministrai pirmininkai Europoje, manau, kad padėjome savo žmonėms. Jie supranta, kok-ia yra mūsų vykdoma programa, ir aš labai džiaugiuosi, kad pasirašėme Nacionalinį susitarimą su pagrindiniais socialiniais partneriais – profesinėmis sąjungomis ir verslo asociacijomis – dėl viso paketo priemonių, kurias įgyvendinsime ateinančiais metais. Vakar čia, Londone, turėjome labai vaisingus susitikimus su investuotojais, finansų sektoriaus atstovais, taigi, matome geras perspektyvas ekonomikai atsigauti ir investuotojams pritraukti.

J. C.: Bet ši krizė dar nesi- baigė, ir Lietuva ir vėl gali atsidurti priešakyje. Gali pradedti kitas neramumų laikotarpis po to, kai Dubajus priėmė sprendimą sustabdyti apie 60 mlrd. dolerių skolos grąžinimą Persijos įlankos valstybėje. Ir žmonės sako, na, jei tokie sunkumai kyla Persijos įlankos valstybėse, tuomet atidžiau panagrinėkime visų silpnesnių valstybių ekonomikas visame pasaulyje, įskaitant ir Lietuvos, kad pamatytume, kas dar, kokių dar problemų ten yra – taigi jūsų šalies ekonomika ir vėl bus atidžiau nagrinėjama.

A. K.: Gerai, esame pasirengę. Bet galime parodyti, kad yra skirtumas tarp Dubajaus ir Lietuvos: mums sekasi pagerinti padėtį, mums labai gerai sekasi susigrąžinti pasitikėjimą tarptautinėse finansų rinkose, praėjusį spalio mėnesį mums pavyko išleisti labai gerą euroobligacijų emisiją, esame pasirengę padaryti tą patį vasario mėnesį, ir, kaip mačiau vakar, susidomėjimas yra didelis.

J. C.: Manote, kad neturite ko slėpti, manote, kad kai prasidės Jūsų ekonomikos tikrinimas, nieko pavoingo, tūnančio Jūsų šalies ekonomikoje, nebus rasta? Nes investuotojai štai ką sako: mes norime žinoti, kas dar yra, ko mes nežinome, ko mums nesako.

A. K.: Mes buvome tikrinami labai nuodugniai šios krizės metu ir parodėme, kad sugebame, turime politinę valią, turime žinių, turime intelektinį potencialą įveikti labai gilią krizę. Mes nekaltiname nieko dėl to, kad atsidūrime krizėje, nežinome, ką reikėtų kaltinti.

Nukelta į 11 psl.

Lietuvą išvadavo M. Gorbačiovas ar Sąjūdis?

KĘSTUTIS GIRNIUS

Savo komentare apie nepriklausomą LTSR Valentinas Mitė rašo, kad be Michail Gorbačiovo perestroikos nebūtų buvę jokių sąjūdžių. „Kremliaus neryžtingumas bei M. Gorbačiovo nesupratimas, kad totalitarinių valstybių neįmanoma reformuoti jų nesunaikinant, suteikė galimybę Lietuvai tapti nepriklausoma. Mums antrą kartą XX amžiuje pasisekė, ir antrą kartą tai buvo ne mūsų nuopelnas.”

Mitės noras demitologizuoti kai kuriuos beįsitvirtinančius ir lietuvių savimeilę glostančius pasakojimus apie naujausią laikų Lietuvos istoriją suprantamas, tačiau jo teiginiai gerokai supaprastina padėtį.

Nėra abejonės, kad M. Gorbačiovas sukūrė terpę, kurioje be represijos baimės buvo galima kritikuoti valdžią, abejoti jos dogmomis ir apskritai, reikšti eretines mintis. Jei Jurij Andropov būtų buvęs sveikesnis žmogus, nebūtume išvydę Sąjūdžio 1988 m. Bet M. Gorbačiovas nesiekė sugriauti Sovietų Sąjungos ir net dabar apgailestauja dėl imperijos žlugimo. Jam rūpėjo sustiprinti šalies ūkį, kad Maskva galėtų sėkmingiau varžytis su Vakarais, išjudinti sustabarėjusią ir neveiksmingą biurokratiją, sukurti komunistinę santvarką su žmogiškuoju veidu. Jis net nesvajavo, kad sąjunginės respublikos norės palikti jo kuriamus naujus namus.

1991 m. rugpjūčio mėnesio perversmininkai nutarė pašalinti M. Gorbačiovą ne dėl jo ūkio reformų, Raudonosios armijos išvedimo iš Afganistano ar žodžio laisvės suteikimo. Net ne dėl to, kad M. Gorbačiovas pasyviai stebėjo Varšuvos sutarties šalių išsivadavimą iš Maskvos jungo. Pagrindinė priežastis buvo jų baimė, kad Sovietų Sąjunga nesustabdomai yra ir kad būtina sutramdyti išcentrines jėgas prieš joms įgyjant nesustabdomą pagreitį.

M. Gorbačiovas nei siekė, nei numatė „separatizmo” ir imperijos žlugimo. Jis net neįsivaizdavo, kad jo revoliucija iš viršaus papildys ir kita kryptimi pasuks revoliuciją iš apačios. Antrojoje revoliucijoje vyraujančių vaidmenį suvaidino Lietuva, 1989 m. pradžioje perėmusi estafetę iš Estijos ir metusi vis didesnius iššūkius Maskvai. Neginčijama, kad bruzdėjo ir kitos sovietinės tautos, o ilgainiui Boris Jelcin mobilizavo Rusiją (bet ne rusus) kovai su Kremliumi. Daugeliu atžvilgių Lietuva buvo ledlaužis, o Maskvos nesugebėjimas palaužti Lietuvos skatino kitas respublikas – nors ir nedrąsiai – žengti ta pačia išsivadavimo linkme.

Ne be reikalo švenčiama Kovo 11-oji ir Sausio 13-oji. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas buvo *sui generis*. Jis buvo ne tik pats pirmasis išsivadavimo aktas, bet kurį laiką ir vienintelis, kurį buvo siekiama įgyvendinti tučiuojau, o ne kada nors ateityje. Maskva griežtai reagavo, įvedė ekonominę blokadą, kitomis priemonėmis siekė priversti Lietuvą nusileisti. Lietuva gal šiek tiek susvyravo, bet liko iš esmės nepalaužta, savo pavyzdžiu kitoms respublikoms parodė, kad įmanoma atlaikyti Maskvos spaudimą.

Sausio įvykiai taip pat prisidėjo prie Sąjungos žlugimo. Lietuvos numalšinimas būtų neigiamai paveikęs laisvėjimo procesą visoje Sąjungoje, būtų leidęs Maskvai viešai nustatyti ribas, kurių nevalia peržengti, padrąsinęs aršiuosius komunistus panašias priemones taikyti kitur. Lietuvos gebėjimas išlikti parodė, kad blėsta Kremliaus galia, skatino kietos linijos šalininkus rimčiau galvoti apie M. Gorbačiovo nuvertimą.

Pagaliau Lietuvos parlamento gynėjai davė pavyzdį, kaip beginklė minia gali priešintis ginkluotiems daliniams. B. Jelcin įsisąmonino šią pamoką, per perversmą kvietė demokratijos šalininkus Maskvoje ginti Rusijos Baltuosius rūmus, Vilniaus pavyzdžiu buvo statomos barikados. Neabejoju, kad Lietuvos ryžtas ir anksčiau paveikė B. Jelciną – juk jei M. Gorbačiovas negali sutramdyti mažytės Lietuvos, jis juolab nepajėgs priversti Rusijos federaciją paklusti jo valiai.

Lietuva viena nenulėmė Sovietų Sąjungos žlugimo. M. Gorbačiovas reformos, jo ir B. Jelcin susidūrimas padarė didelę įtaką. Paprastai vienos provincijos maištas nesudrebina sostinės, bet Lietuvos sukilimas rado atgarsį ir įkvėpė panašius judėjimus kitose imperijos dalyse. Verta prisiminti, kad kai Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę, didieji Maskvos disidentai galvojo apie santvarkos pertvarkymą, laisvių ir teisių suteikimą, bet tikrai ne apie Sąjungos išardymą. Laisvės ir pasipriešinimo pavyzdys gali būti užkrečiantis, ypač jei nepasiseka jo nuslopinti.

Nors Lietuva viena neiškovojo savo nepriklausomybės, netikslu tvirtinti, kad tai ne jos nuopelnas, o ko nors kito dovana. Lietuvai buvo suteikta galimybė siekti laisvės ir ji tą progą išnaudojo ne tik 1988–1991 m., bet ir 1918–1920 m. Jei Lietuva būtų buvusi pasyvi, jei nebūtų buvę Sąjūdžio ar Lietuvos laisvės lygos ir gyventojų mobilizavimosi, nežinia kada Lietuva būtų nepriklausoma ir ar iš viso būtų. Bet aišku, kad 1991 m. rugpjūčio pabaigoje Lietuva dar būtų buvusi sudėtinė Sovietų Sąjungos dalis.

Sąlygos 1918–1920 m. buvo dar sudėtingesnės, nes tautinis sąmoningumas buvo mažiau išsivystęs, o Rusijos imperija atrodė amžina. 1919 m. pavasarį jaunimas vangiai stojo į savanorius. Bet po Želigovskio kariuonos įvykdyto Vilniaus užėmimo gaivališko patriotizmo banga apėmė Lietuvą, buvo raginimų apginkluoti visą tautą,

Nukelta į 9 psl.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Mišių patarnautojas

Vytis Dunčia ir kun. Petras Burkauskas šv. Mišių metu Šv. Andriejaus bažnyčioje.

Vitalijos Dunčienės nuotr.

Daugelis vaikų netarnauja Mišiose. Vieni bijo, nes gali nugriūti ir viską iš rankų išmesti. Tada visi į juos žiūrėtų ir juoktųsi. Kai kuriems berniukams nepatinka Mišių patarnautojo rūbai. Jie atrodo kaip suknelė. Jie bijo, kad draugai iš jų juoksis. Kai kurie berniukai tingi ir net neina į bažnyčią sekmadieniais. Jie tik nori būt namuose ir žaisti su PSP, DS, Wii ir kitokiais žaidimais. Kai kuriems berniukams Mišiose tarnauti neleidžia tėvai. Jaunesni norėtų tarnauti, bet jie negali, nes dar nepriėmę Šv. Komunijos.

O man labai patinka patarnaut Mišiose. Aš galiu padėti savo mėgiamiausiam kunigui Petrui Burkauskui. Aš tarnauju ne tik kunigui, bet ir Dievui. Nereikia per šv. Mišias ramiai sėdėti vienoje vietoje, aš galiu vaikščioti. Mane visi mato ir galvoja, kad aš esu geriausias Mišių patarnautojas visame pasaulyje.

Dabar gal ir tu sugalvosi tapti Mišių patarnautoju?

Vytis Dunčia
Filadelfijos V. Krėvės
lituanistinės mokyklos 4 kl.

Pasaka

Gyveno kartą vienaakė ragana. Ji turėjo trobelę dideliame žaliame miške. Ji buvo labai gera ir mylėjo gyvuliukus. Vieną dieną ateina labai graži lapė. Jos kailis buvo šviesiai oranžinis. Ji prašo raganos: „Ar galėtum paskraidinti mane su savo šluota?“ Ragana buvo sena ir labai blogai matė savo viena akimi. „Imk mano šluota ir skraidyk po mišką pati“, – pasiūlė ragana. „Aš nemoku, kaip skristi, aš nesu ragana“, – lapė atsakė. „Tik atsisėsk ant šluotos ir sakyk: ‘Abra Kadabra, pakilk į orą’“, – atsakė ragana.

Lapė pasakė tuos žodžius ir pakilo į orą. „Ką man dabar daryti?“ – pa-

klausė lapė. „Laikyk savo rankas ant šluotos ir kai norėsi nusileisti, sakyk šiuos žodžius: ‘Abra Kadabra nusi-leisk žemyn’“, – atsakė ragana.

„Labai ačiū, tu esi geriausia ragana pasaulyje“, – lapė padėkojo už pagalbą.

Ji labai džiaugėsi ir pasiliko drauge su ragana iki gilios senatvės. Ragana buvo laiminga, nes ji niekada neturėjo tokios geros draugės kaip lapė, ir niekas skraidančios lapės nematė.

Monika Ringytė
Čikagos lituanistinė mokykla
7a klasė

Rūta Kuzmickas (nuotaukoje), gyvenanti Portland, OR, spalio 24 d. laimėjo World Piano Pedagogy Most Wanted Pianovision konkursą „Concerto Invitation“ kategorijoje. Konkursas vyko internetu, o baigiamasis koncertas buvo surengtas Hilton viešbutyje, Mesa (Phoenix), Arizona valstijoje. Rūtos tėvai į JAV atvyko prieš 14 metų. Nuo pat mažų dienų mergaitė mėgo muziką. Groti fortepijonu Rūta pradėjo nuo pirmosios klasės. Pianistė jau yra laimėjusi nemažai prizų ir apdovanojimų. Sveikiname Rūtą su šiuo pasiekimu.

VĖLINĖS GEDIMINO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Spalio 31d. Gedimino lituanistinėje mokykloje mokiniai ir mokytojai paminėjo Vėlines. Klasėse kalbėjome ir skaitėme apie Lietuvoje ir pasaulyje lapkričio 1–2 dienomis minimą Visų Šventųjų ir mirusiųjų pagerbimo dieną. Prisiminėme šią gražią tradiciją, darėme darbelius ir uždegėme žvakeles savo artimųjų atminimui.

Gedimino lituanistinės mokyklos 6 klasės mokinių Kamilės Eidukevičiūtės (kairėje) ir Kristinos Imšaitės piešiniai tema „Vėlinės“.

R. V.

Kuo žmogus protingesnis ir geresnis, tuo daugiau gero jis pastebi žmonėse.

(Blaise Pascal (1623-1662) – prancūzų filosofas)

Bostono lietuviai gali didžiuotis – Kultūrinis subatvakaris pradėjo 50–tąjį sezoną!

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Gražią ir saulėtą lapkričio 7 dienos popietę bostoniškiai ir kitų apylinkių lietuviai rinkosi į Pietų Bostono Lietuvių klubą. Ten vienu metu buvo švenčiami du jubiliejai: Bostono Kultūrinis subatvakaris minėjo savo 50-metį, o Amerikos lietuvių tautinės sąjungos (ALTS) Bostono skyrius paminėjo 60 metų įkūrimo jubiliejų.

Klubo salė buvo išpuošta šventiškai. Salėje, naudojant bukletus, nuotraukas iš renginių, buvo paruošta paroda iš Kultūrinių subatvakarių archyvo. Ją skoningai parengė ir išdėstė Valentina Čepienė.

Svarbiausias ALTS tikslas – išlaikyti lietuvių kultūrą

Šventinį vakarą pradėjo ir vedė Kultūrinių subatvakarių valdybos pirmininkė Zita Krukonienė. Ji pasveikino visus susirinkusius ir pakvietė kalbėti Birutę Banaitienę, ALTS Bostono skyriaus pirmininkę. Savo pranešime prelegentė papasakojo, kad Bostone Tautinės sąjungos skyrius įsikūrė 1949 metų spalio 1 dieną. Į tautininkų būrį įsiliejo Lietuvai vaduoti sąjunga ir Lietuvių misijos nariai iš Bostono. Prie jų taip pat prisijungė Bostone apsigyvenę tautinės minties tremtiniai.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo kovoje Bostono skyriaus valdyba Massachusetts sostinėje bendradarbiavo su kitomis lietuvių politinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis. Šios organizacijos pagrindinis ir svarbiausias tikslas buvo išlaikyti lietuvių kultūrą ir toliau ją puoselėti, ne paskutinėje vietoje buvo ir begalinis noras bendrauti ir veikti kartu.

Pirmąją Tautininkų sąjungos Bostono skyriaus valdybą sudarė: pirmininkas Jonas Kasmauskas, pirmasis vicepirmininkas dr. Brunonas Kalvaitis, antrasis vicepirmininkas generolas Kazys Musteikis, išdininkas Antanas Matjoška, sekretorius Valentinas Vakauzas ir narys Antanas Bričkus. Narių skaičius svyravo nuo 30 iki 70 asmenų. ALTS Bostono skyrius buvo įsigijęs puikius Tautininkų namus, kuriuos buvo išpuošę savo rankų darbais. Prie to prisidėjo dailininkas Viktoras Andriuška, jo medžio išdrožti ornamentai žavėjo ir saviškius, ir svečius, užklydusius į namus. Sumažėjus narių skaičiui, Tautininkų namai buvo parduoti. Šiuo metu Sąjunga savo susitikimams ir renginiams naudojasi Pietų Bostono klubu.

Bostono tautininkų ruošiami vakarai tapo tradiciniai ir populiarūs tarp lietuvių: Naujųjų metų sutikimai, Joninės, gegužinės. Svarbiausi Tautininkų sąjungos Bostono skyriaus darbai yra palaikyti tautininkų laikraštį „Dirva“, Pietų Bostono Lietuvių klubą, teikti finansinę paramą Vasario 16-sios gimnazijai Vokietijoje ir Punsko krašto lietuviams.

Lietuvai tapus nepriklausoma, Bostono Tautininkų sąjungos skyrius siuntė ir tebesiunčia knygas ir enciklopedijas Lietuvos bibliotekoms ir mokykloms, remia Tautininkų partiją, padeda Jūreivystės kolegijos studentams, skirdamas stipendijas gabiems moksleiviams. Šiandien Bostono Tautininkų sąjungos skyriaus veikloje dalyvauja 25 nariai.

Kultūriniai subatvakariai – artumas, suėjimas, pasibuvimas

Visiems gerai žinomas ir gerbiamas Lietuvių Bendruomenės veikėjas Romas Veitas pasidalijo savo prisiminimais apie pirmuosius Kultūrinius subatvakarius. Gerbiamam Romui sutikus, perpasakoju jo paruoštą prisiminimų puokštę.

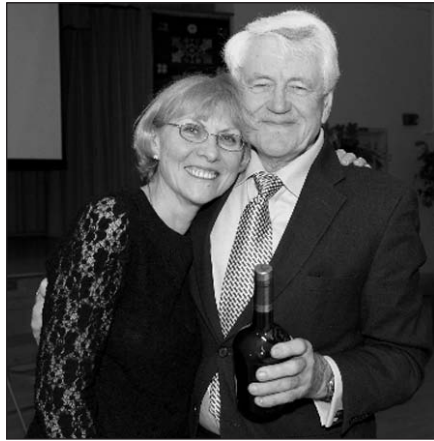
Kaip viskas prasidėjo? Ogi kai Bostono tautininkai įsigijo savo namus, žmonės turėjo kur sueiti ir pabendrauti. Tais sunkiais laikais atlyginimas buvo mažas, darbai sunkūs, o žmonės buvo pilni entuziazmo ir noro bendrauti. Svetimame krašte labai norėjosi savų žmonių artumo, suėjimų, pasibuvimų. Taip ir gimė subatvakarių idėja. „Subatvakarių“ vardas yra kilęs iš to, kad šie rengimai buvo daromi šeštadienio, tai yra subatos, vakarais. Šie renginiai daugelį metų vyko pastoviai, pirmieji sumanytojai buvo Justas Vaičaitis, rašytojas Stasys Santvaras, dailininkas Viktoras Andriušis, Valdas Mickūnas, A. ir O. Vilenišiai.

Taip ir prasidėjo pirmieji subatvakariai: pradėjo rinktis bostoniškiai ir apylinkių lietuviai, vaišinosi kava, užkandžiais, išlenkdami konjako taurelę. Vakarai buvo apvainikuojami įvedant literatūrinių, istorinių, politinių ir kitų temų pristatymus ir diskusijas, muzikos, dainų ir šokių pasirodymus. Visuose pokalbiuose ir vakaruose vyraavo pagrindinė tema – Lietuva.

Per šią trumpą prisiminimų prizmę negaliu išvardyti daugybės subatvakarių programų, o jų buvo tikrai daug. Per 27-rių metų laikotarpį Tautininkų namuose surengėme 216 subatvakarių – po 7–8 kiekvieną sezoną. Tikrai nesuklysiu sakydamas, kad per šį laikotarpį turėjome visus išeivijos rašytojus, be galo daug menininkų parodų, daug mokslininkų, tarp jų ir būsimą Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų.

Subatvakarių varomoji jėga buvo rašytojas Stasys Santvaras. Be jo vakarai nebūtų buvę tokie turiningi ir įdomūs. Jo plačios pažintys ir malonus būdas, meilė savo kraštui davė subatvakariams pagrindinę tautinę liniją. Pas gerbiamus Stasį ir Alę Santvarus dažniausiai ir apsistodavo kvietiniai programų atlikėjai.

Romas Veitas pasiūlė visiems pakelti taures už gražius Kultūrinių subatvakarių ir Tautininkų sąjungos jubiliejus. Visi dalyviai galėjo pasiimti

Kultūrinių subatvakarių valdybos pirmininkė Zita Krukonienė su Romu Veitu.

po suvenyrą – taurelę, kurią puošė dailininko Vytauto Dilbos raiziniai.

Subatvakarių atgimimas

Zita Krukonienė, šiandieninė Kultūrinių subatvakarių valdybos pirmininkė, savo trumpame pranešime labai gražiai suskirstė subatvakarių veiklą į tris laikotarpius. Pirmasis – aukso amžius, prasidėjęs nuo įkūrimo ir trukęs iki 1975 metų. Po to sekusi etapų prelegentė pavadino merdėjimo laikotarpiu. Trečiasis – Atgimimo laikotarpis, kai į subatvakarių valdybą ir jo veiklą įsitraukė nauja karta. 2000 metais susibūrė nauja subatvakarių valdyba, pakvietė trečios bangos lietuvių suruošti dr. Jurgio Gimbuto knygos „Lietuvos kaimo trobesių puošmenys“ sutiktuves. Taip prasidėjo subatvakarių atgimimas.

Naujoji subatvakarių valdyba, tęsdama seną tradiciją, užsibrėžė Bostono bendruomenę supažindinti su geriausiais ir įdomiausiais Lietuvos kultūros ir meno žmonėmis, neužmirštant išeivijos ir ypač Bostono menininkų. Per devynerius metus suruošta per 20 subatvakarių. Subatvakarių pirmininkais yra buvę: Justinas Vaičaitis, Edmundas Cibas, Romas Veitas. Šis visų gerbiamas bostoniškų veikėjas yra tikras Kultūrinių subatvakarių dvasios tėvas. Tad pirmininkė Z. Krukonienė, gausiems plovimams pritariant, įteikė R. Veitui dovaną – butelį tauraus gėrimo, iš kurio vėliau jis vaišino visus susirinkusius.

Vakaro metu buvo rodomos skaidrės iš Kultūrinių subatvakarių renginių, kurias šiam vakarui paruošė valdybos narys Vytautas Sužiedėlis.

Birutė Banaitienė, Bostono tautininkų sąjungos skyriaus pirmininkė.

Svečiams koncertavo VU choras „Virgo“

Meninėje šio kultūrinio subatvakario programoje pasirodė Vilniaus universiteto (VU) merginų choras „Virgo“. Į JAV koncertuoti atvyko net 25 choristės su vadove Rasa Gelgotiene ir koncertmeisterė Raminta Gocentiene. Choras įkurtas 1980 metais, jame dainuoja 70 VU studentų, studijuojančių įvairias specialybes: kalbas, matematiką, mediciną ir kitus mokslus. „Virgo“ choras yra vienas žymiausių chorų Lietuvoje, pelnęs laureato vardą penkiolikoje tarptautinių konkursų, koncertavęs Rusijoje, Danijoje, Norvegijoje, Meksikoje, Brazilijoje, Argentinoje, Šveicarijoje ir Kanadoje. JAV „Virgo“ yra koncertavęs jau tris kartus.

Choro repertuarą sudaro muzika nuo renesanso polifonijos, klasikinės iki šiuolaikinės ir lietuvių liaudies muzikos. Bendradarbiavimas su įvairiais solistais ir orkestrais leido chorui pristatyti tokius kūrinius kaip G. F. Haendel „Messiah“, W. A. Mozart „Requiem“, J. Rutter „Gloria“. Choras yra išleidęs keturias kompaktines plokšteles: dvi lietuviškos muzikos ir dvi klasikines.

Iškilmingo vakaro programa buvo pradėta Bob Chilcott kūriniu „Jazz mass“, koncerto metu skambėjo lietuvių kompozitorių A. Martinaičio, L. Povilaičio, O. Narbutaitės, B. Gorbulskio sukurtos dainos. Vakaro pagrindiniu kūriniu tapo Gintarės Jautakaitės daina „Viešpaties lelija“.

Po choro „Virgo“ koncerto visi buvo pakviesti vakarienės, kurią paruošė Pietų Bostono klubo šeimininkės. Po skanios vakarienės susirinkusieji šventę pratęsė šokių aikštelėje. Džiugu buvo stebėti jaunąsias „Virgo“ dainininkes, smagiai šokančias su bostoniškiais.

Iš šio vakaro išsivežėme gerą nuotaiką. Buvo smagu susitikti su gerais pažįstamais, draugais, pasigėrėti jaunų dainininkų dainavimu. Džiugu, kad yra tokių žmonių, kaip R. Veitas, Z. Krukonienė. Pati Zita subatvakariams vadovauja jau 9 metai. Ši nuostabi moteris turi šaunią valdybą, kurią sudaro: Birutė ir Bronius Banaičiai, Vytas ir Renata Bazikai, Valentina ir Gintaras Čepai, Reda ir Jonas Limantai, Estera ir Vytautas Sužiedėliai, Perkūnas Krukonis, Romas Veitas, Dalia Shilas, Dalia Bubnienė, Rima Girniuvienė ir Rima Tamulė. Valdyba vienija įvairių kartų lietuvių, kurie, sumanymus ir kūrybiškumą pasitelkę, dar ne kartą mus visus pakvies į puikius Bostono Kultūrinius subatvakarius.

„Virgo“ choras.

Dalios Shilas nuotraukos

Vilnius, gruodžio 2 d. (ELTA) – JAV ambasada Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio proga padovanojo 1,000 vaikiškų knygų Lietuvos bibliotekoms. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje surengtos knygų dovanojimo iškilmės, kuriose dalyvavo JAV ambasadorė Anne E. Derse ir kultūros ministras Remigijus Vilkaitis.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius – pigiausių pasaulyje miestų dešimtuke

Stokholmas, gruodžio 2 d. (ELTA) – Britų bendrovės „Price-Runner“, lyginančios prekių ir paslaugų kainas, specialistai šį rudenį paskelbė Norvegijos sostinę Oslą brangiausiu miestu pasaulyje, o Lietuvos sostinė Vilnius pateko į pigiausių pasaulyje miestų dešimtuką.

Savo išvadas specialistai paskelbė palyginę įvairių 26 pavadinimų prekių kainas 33 stambiuose pasaulio miestuose. Buvo lyginamos pieno, cigarečių, knygų, kompiuterių, mėsa-

nių „BigMac“ kainos. „Kainos Norvegijos sostinėje – 35 proc. didesnės nei kitų šalių vidutiniai rodikliai“, – teigiama „Price-Runner“ pranešime spaudai.

„Pavyzdžiui, mėsinis ‘BigMac’ iš ‘McDonald's’ Osle, britų bendrovės duomenimis, kainuos 4,29 svaro, o pieno litras vidutiniškai 1,47 svaro, tuo tarpu pieno Londone galima įsigyti už 86 pensus, o Prahoje – už 41 pensą.“

Oslą brangiausiu miestu pasaulyje „PriceRunner“ skelbia jau trečius metus iš eilės.

Šiaurės Europos šalių sostinės atsидūrė pirmajame brangiausių pasaulio miestų dešimtuke.

Į pigiausių miestų dešimtuką šiame vertinime įtraukti Buenos Airės, Vilnius, Praha, Varšuva, San Francisco, New York. Pigiausiu miestu paskelbtas Mumbajus.

New York mieste pristatomas Lietuvos kinas

New York, gruodžio 2 d. (ELTA) – Raimundo Banionio filmu „Vaikai iš Amerikos viešbučio“ gruodžio 4 dieną Modernaus meno muziejuje New York mieste (MoMA) prasidės Lietuvos kino pristatymas.

Pirmą kartą didžiausiame ir įtakingiausiame pasaulio muziejuje pristatomas Lietuvos kinas. Iki gruodžio 13 d. Amerikos žiūrovams bus pateikta lietuvių kino apžvalga nuo nepriklausomybės atkūrimo iki šių dienų.

Per dešimt dienų MoMA bus parodyta 14 vaidybinių, dokumentinių ir trumpametražių lietuviškų filmų, sukurtų 1990–2009 metais.

Lietuvos kino dienas rengia New York modernaus meno muziejus ir Tarptautinis trumpametražių filmų festivalis „Tinklai“.

Pasak rengėjų, tokios didelės apimties nacionalinio kino pristatymą New York modernaus meno muziejuje tradiciškai pateikia tik šalys su išsivysčiusia kino pramone, pavyzdžiui, Prancūzija, Vokietija, Jungtinė Karalystė ar Rusija.

Lietuvių filmų programą atrinko Modernaus meno muziejaus kino departamento vadovas Laurence Kardish, garsus JAV kino kritikas, surengęs kelis šimtus kino renginių ir pristatymų.

Programoje pristatomi Lietuvos kino kūrėjai, pelnę tarptautinį pripa-

žinimą: Šarūnas Bartas („Trys dienos“, „Namas“), Arūnas Matelis („Prieš parskrendant į Žemę“), Lietuvoje gimęs ir New York gyvenantis Jonas Mekas („Lietuva ir TSRS žlugimas“), Raimundas Banionis („Vaikai iš Amerikos viešbučio“), Romo Lileikio ir Stasio Motiejūno duetas („Aš esu“) bei naujausių lietuvių filmų autoriai Kristina Buožytė („Kolekcionierė“) ir Gytis Lukšas („Duburys“).

„Lietuvai tai puiki galimybė pateikti pasauliui ir Amerikos kino rinkai ryškiausius filmus, sukurtus per pastaruosius 20 metų. Amerikiečiai apie Rytų Europos kiną žino itin mažai, tačiau tokie režisieriai kaip Arūnas Matelis, Šarūnas Bartas ar Jonas Mekas garsina lietuvių kūrybą ir Lietuvos vardą“, – teigia Lietuvių kino dienų vadovo padėjėjas Arturas Jevdokimovas.

Pasak jo, Amerikoje lietuviškas kinas sušmėžuoja kai kuriuose kasmetiniuose festivaliuose, tačiau, be pavienių filmų peržiūrų, dar nebuvo renginio, kurio metu daugiau JAV žiūrovų galėtų išvysti lietuviško kino pristatymą, susipažinti ir pabendrauti su autoriais.

New York modernaus meno muziejuje rengiamas filmų peržiūras lydės Lietuvos atstovų susitikimai su JAV kino platintojais ir prodiuseriais.

I. Šimonytė: skolas pradėsime gražinti 2011 metais

Vilnius, gruodžio 2 d. (Delfi.lt) – Pasak finansų ministrės Ingridos Šimonytės, svarstant kitų metų biudžetą reikia galvoti ir apie 2011 metus. Anot jos, būtent tada Lietuva pradės atidavinėti dabar pasiskolintas pinigų sumas.

„Mes turime pakankamai didelį deficitą šįmet ir turėsime pakankamai didelį deficitą kitais metais, nepaisant to, kad tikrai daug sudėtingų sprendimų tenka priimti, o šalia to deficito sparčiai auga skola, kurios gražinimas paskui taps kitų vyriausybių ir kitų finansų ministrų iššūkiu“, – sakė I. Šimonytė.

Pasak jos, „iš to užburto rato būtina ištrūkti“. „Dėl to aš manau, kad labai svarbus yra 2010 metų biudže-

tas, bet 2011 m. biudžetas bus tas biudžetas, kuris parodys kelią, kaip mes išeisime vis dėlto iš to užburto rato“, – sakė finansų ministrė.

Kitais metais vien Lietuvos skolos aptarnavimo išlaidos sieks kone 1,7 mlrd. litų, teigiama 2010 m. biudžeto projekte.

Prasidėjus sunkmečiui, Lietuva jau ne kartą skolinosi tarptautinėse rinkose. Rugsjūčio viduryje skelbta, kad jau buvo pasiskolinta 7,6 mlrd. litų. Kai kuriais atvejais lėšų Vyriausybė pritraukė už didesnes nei 9 proc. palūkanas. Spalį Vyriausybė paskelbė apie dar vieną, 1,5 mlrd. JAV dolerių obligacijų emisiją, kurios metinė palūkanų norma sieks 6,75 proc.

Londone nuteistas lietuvis kalės 2

Vilnius, gruodžio 2 d. (Delfi.lt) – G20 susitikimo metu Londone vykusios demonstracijos dalyvis lietuvis, kuris bandė padegti banką, nuteistas dvejimėms metams kalėjimo. Teisme buvo pareikšta, kad Mindaugas Lenartavičius keletą kartų bandė padegti Karališkojo Škotijos banko žaliuzes po to, kai kitas demonstracijos dalyvis išdaužė langus, praneša guardian.co.uk.

Stebėjimo kamerų nufilmuotoje medžiagoje matoma, kaip M. Lenartavičius, užsimaukšlinęs gobtuvą ir kepurę, atsitraukia atgal po kiekvieno bandymo, norėdamas pažiūrėti, ar sukėlė gaisrą. Kiekvieną kartą, kai ugnis neužsiliepsnodavo, jis žengdavo į priekį ir dar kartą pamėgindavo uždegti žaliuzes.

Southwark karūnos teisme Londone buvo pareikšta, kad kai jam ga-

liausiai pavyko sukelti gaisrą, didžiuoliai dūmų kamuoliai ėmė virsti iš pastato. Kaltintojos Charlotte Welsh teigimu, jo pastangos baigėsi tik apdegusiomis žaliuzėmis ir apsvilusiomis lubomis.

Advokatas pridūrė, kad nepaisant M. Lenartavičiaus bandymų nuslėpti savo tapatybę, policija perdavė informaciją apie išskirtinį jo gobtuvą kitiems pareigūnams ir netrukus po to jis buvo suimtas. Jis buvo apieškotas ir kišenėje buvo rastas žiebtuvėlis bei kepurė.

22-jų metų vyras, kuris gyveno neteisėtai užimtame name Palmers Green rajone šiaurės Londone, pripažino įvykdęs padegimą šių metų balandžio 1 d. Kadangi M. Lenartavičiaus baudmė truks ilgiau nei 12 mėnesių, jis bus deportuotas iš šalies.

Padaugėjo neteisėtų įdarbinimų užsienyje

Vilnius, gruodžio 2 d. (Lietuviams.com) – Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Ekonominė nusikaltimų tyrimo skyriuje padaugėjo ikiteisminių tyrimų dėl nusikalstamų veikų, susijusių su neteisėtu asmenų įdarbinimu užsienio šalyse.

Pareiškėjai nurodo, kad įvairiuose interneto tinklalapiuose, dienraščiuose ir kitose visuomenės informavimo priemonėse randa skelbimų apie galimybę įsidarbinti užsienyje. Už tarpininkavimo paslaugas yra prašoma nuo 300 iki 1,000 Lt užmokesčio, tačiau žmonės lieka apgauti, jų niekas neįdarbina, vėliau neberandama įdarbinimo paslaugas teikusių įmonių buveinių – tokiu būdu apgaule įgyjami nukentėjusiųjų pinigai.

Mokyklose žadama grįžti prie tautos šaknų

Vilnius, gruodžio 2 d. (ELTA) – Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose rengiamasi kurti vientisą etninės kultūros ugdymo sistemą – mokiniai bus supažindinami su tautos būdu, maistu, kraštotyra, žodiniu paveldu, kalendorinėmis šventėmis, liaudies medicina. Tai numatyta Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategijoje, kurią patvirtino švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius.

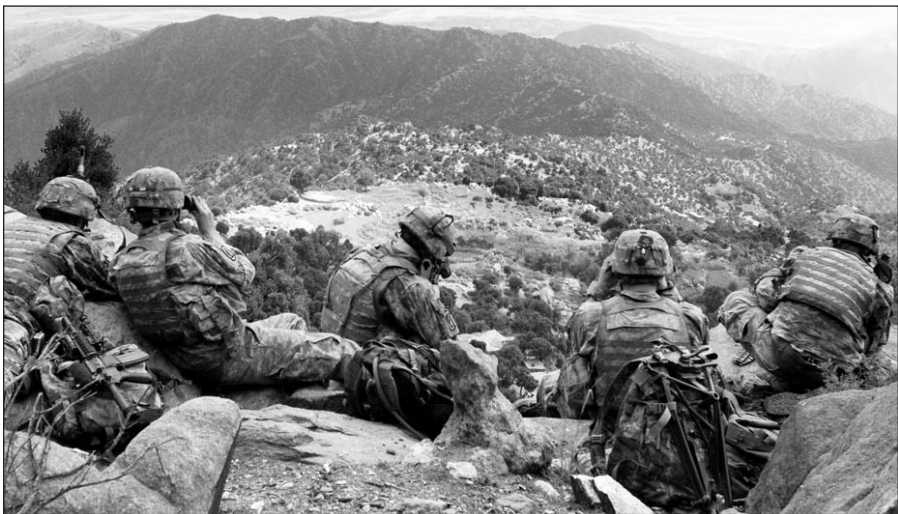
Etnokultūrą bus galima pasirinkti kaip vieną iš neformaliojo švietimo veiklos krypčių. Profesinėse mo-

kymo įstaigose taip pat numatoma skatinti senųjų liaudies tradicinių amatų mokymą. Taip pat numatoma finansuoti gyvosios tradicijos renginius ir etninės kultūros kolektyvus.

Etninės kultūros plėtrai prielaidas sudaro Etninės kultūros plėtros valstybinė programa, kurią Vyriausybė patvirtino 2003 m. Sociologinių tyrimų rezultatai rodo, kad švietimo įstaigose, puoselėjančiose etnokultūrinį ugdymą, atsiranda didesnis poreikis pažinti tradicinę kultūrą, mokiniai yra didesni Lietuvos patriotai, užaugę mažiau linkę emigruoti.

Pasaulio naujienos

JAV kariai Afganistane.

Obama siunčia į Afganistaną 30,000 karių

Atkelta iš 1 psl.

Pagal prezidento B. Obama planą, JAV kariai namo pradėtų grįžti prieš numatomą jo kampaniją dėl perrinkimo 2012 metais.

34 minutes trukusioje kalboje B. Obama priminė amerikiečių vienybės dvasias po 2001 m. rugsėjo 11-osios išpuolių, kurias prieš Jungtines Valstijas surengė „al Qaeda“, ir perspėjo, kad kovotojai rezga sąmokslus dėl naujų išpuolių.

„Nepriimu šio sprendimo lengvai. Darau šį sprendimą todėl, jog esu įsitikinęs, kad Afganistane ir Pakistane ant kortos pastatytas mūsų saugumas“, – pažymėjo jis.

Respublikonai sukritikavo B. Obama pažadą karių grąžinimą namo pradėti 2011 m. ir sakė, kad tai pasiuntė klaidingą ženklą.

„Išvedimo data tik skatina ‘al Qaeda’ ir Talibaną, tuo pačiu metu prislėgdama mūsų partnerius afganus ir mažindama tikimybę, kad jie rizikuos savo gyvybėmis ir šioje kovoje stos mūsų pusėn“, – sakė įtakingas Senato Ginkluotųjų pajėgų komiteto respublikonas John McCain.

B. Obama teisinio savo sprendimą ir pažadėjo, kad bet koks išvedimas bus vykdomas atsakingai. „Pajėgų perkėlimo grafiko nebuvimas nesuteiktų mums jokio skubos pojūčio dirbant su afganų Vyriausybe“, – sakė jis.

JAV sąjungininkės Prancūzija ir Kanada sveikino šią B. Obama kalbą, bet kai kurie afganai reiškė nusiylimą. „Prezidentas Obama yra labai toli nuo tikrovės ir tiesos Afganistane, – sakė parlamentarė Shukriya Barakzai. – Jo strategija buvo nenuoširdi ir nesutelkė dėmesio į civilius gyventojus, valstybės kūrimą, demokratiją ir žmogaus teises.“

Lietuvos krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė teigia, kad Lietuvos išipareigojimai po naujos JAV administracijos strategijos Afganistane paskelbimo liks tokie patys. R. Juknevičienė sakė susipažinusi su šia strategija ir ją telefonu aptarusi su JAV gynybos sekretoriaus padėjėju tarptautinio saugumo reikalams Alexander Wershow.

„Lietuva remia šį sprendimą skirti papildomus 30,000 karių, kurie labai reikalingi ir sprendimą skirti daugiau žmogiškųjų, finansinių išteklių rengiant paties Afganistano saugumo pajėgas – kariuomenę, policiją. Manau, kad ir kitos didžiosios šalys remia šią strategiją“, – aiškino ministrė.

Ji sakė mananti, kad Afganistane ir toliau pagrindinis krūvis teks JAV pajėgoms ir pažymėjo, kad nereikėtų manyti, jog 2011 m. iš Afganistano masiškai būtų pradėdamos atitraukti NATO pajėgos.

EUROPA

PARYŽIUS

Irakietis žurnalistas, kuris dėl to, kad per spaudos konferenciją Bagdade sviedė batus į ankstesnį JAV prezidentą George W. Bush, buvo atsidūręs už grotų, dabar Paryžiuje pats tapo panašaus išpuolio auka. Muntazer al Zaidi per spaudos konferenciją Paryžiuje kalbėjo apie savo siūlomą pagalbos Irako karo aukoms kampaniją, kai vienas iš klausytojų paleido į jį batą. Batą sviedė irakiečių žurnalistas išeivis, palaikantis JAV politiką. Jis prieš mesdamas batą apkaltino M. al Zaidi palaikant diktatūrą.

VARŠUVA

Buvęs Lenkijos prezidentas Aleksandr Kwasniewski, kuris ištisą dešimtmetį būdavo išrenkamas populiariausiu šalies politiku, atsidūrė Lenkijos tautos atminties instituto istorikų taikiklyje, rašo katalikiškas dienraštis „Nasz Dziennik“. Šio instituto periodiniame leidinyje „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989“ nurodyta, kad A. Kwasniewski 1983–1989 m. buvo slaptas komunistinio saugumo bendradarbis, slapyvardžiu „Alekas“.

ROMA

Silvio Berlusconi finansų imperija buvo sukurta už Sicilijos mafijos pinigus. Taip teigia „Cosa Nostra“ atsivertėlis Gaspare Spatuzza. Tokį buvusio mafiozo, dabar bendradarbiaujančio su Italijos teisėsauga, kaltinimą, išspausdino dienraštis „La Repubblica“. Jei premjerui mesti kaltinimai pasitvirtintų, jie dar labiau apsunkintų ir taip netvirtą S. Berlusconi padėtį.

RYGA

Latvijos parlamentas per galutinį svarstymą priėmė 2010 m. valstybės biudžeto įstatymą, kuriame numatytas 7,6 proc. numatomo bendrojo vidaus produkto (BVP) ribinis deficitas. Palyginti su šių metų biudžetu, pajamų planas mažesnis 160 mln. latų, arba 4,0 proc., o išlaidos apkarpytos 301 mln. latų, arba 6,4 proc.

RUSIJA

MASKVA

Atsakomybę už praėjusią savaitę po traukiniu „Nevskij ekspres“ įvykdytą sprogimą, per kurį žuvo 26 žmonės ir dar beveik 100 buvo sužeisti, prisiėmė čečėnų sukilėlių vadovo Doku Umarov vadovaujami kovotojai, praneša newsru.com. Čečėnijos sukilėlių pareiškimas buvo paskelbtas viename kovotojų tinklaraštyje. Jie teigia, kad sprogimą įvykdė speciali diversinė grupė, ir grasina naujais teroro išpuoliais. Kovotojai žada, kad tai vyks tol, „kol okupantai Kaukaze nutrauks politiką žudyti paprastus musulmonus vien pagal religinius požymius“.

Rusijos mokyklinių vadovėlių autoriai mėgina perrašyti istoriją. Pavartęs 2009 m. Rusijoje išleistą vadovėlį, leidinio „Times“ žurnalistas pastebėjo, jog medžiagos pateikimas primena sovietinį „retušavimą“: faktai, kuriais Rusijoje didžiujamasi, aprašyti labai išsamiai, o dabartinei Rusijos vadovybei nepatinkantys įvykiai paminėti tik trumpai arba visai praleisti, rašo NEWSru.com.

AZIJA

ANKARA

Musulmonai turėtų atsiimti pinigų iš Šveicarijos bankų ir taip išreikšti protestą prieš šalyje vykusio referendumo sprendimą uždrausti statyti naujus minaretus, sako turkai. „Esu tikras, kad tai paskatins mūsų brolius iš musulmoniškų šalių, savo pinigus ir investicijas laikančius Šveicarijos bankuose, peržiūrėti savo sprendimą“, – turkų ministrą Egmen Bagis cituoja dienraštis „Hurriyet“. „RIA Novosti“ praneša, kad Turkijos prezidentas Abdullah Gul šveicarų minaretų draudimą pavadino gėdingu.

TOKIJAS

Japonijos Hamaokos atominėje elektrinėje įvykus radioaktyvaus vandens nuotėkiui, radioaktyviomis medžiagomis lengvai apšvitinti 33 darbuotojai, praneša news.ru. Šių žmonių gyvybei ir sveikatai niekas negresia, patikino Honsiu saloje esančios atominės elektrinės administracija. Vandens nuotėkis, kaip pranešama, įvyko iš atominės elektrinės trečiojo reaktoriaus aushimo sistemos.

Šveicarija išsirinko prezidentę moterį

Ženeva, gruodžio 2 d. (AFP/BNS) – Šveicarijos parlamentas trečiadienį valstybės vadove 2010 metais išrinko ekonomikos ministrę Doris Leuthard, kuriai perėmus šiuos įgaliojimus trims federalinės valdžios šakoms pirmą kartą vadovaus moterys.

Šveicarijos prezidentė išrinkta D. Leuthard. AFP/Scanpix nuotr.

Didele dalimi reprezentacinės prezidento pareigos, susijusios su atstovavimo užsienyje funkcija, kasmet skiriamos vis kitam iš septynių Federalinės Tarybos ministrų.

D. Leuthard gavo 158 iš 183 galiojančių balsų, kurie buvo atiduoti Federalinėje Asamblėjoje, savo intereso svetainėje skelbia parlamentas.

Tai pirmas kartas, kai trims pagrindinėms Šveicarijos federalinėms institucijoms vadovaus moterys. Praėjusį mėnesį moterys buvo išrinktos abiejų parlamento rūmų pirmininkėmis.

46 metų krikščionė demokratė D. Leuthard keičia finansų ministrą Hans-Rudolf Merz, kuris šiais metais buvo diplomatinio konflikto su Libija priešakyje.

D. Leuthard yra trečioji moteris, užėmusi federalines prezidento pareigas. Pirmą kartą moteris į šias pareigas buvo išrinkta 1998 metais.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė** El.paštas: nausediene@aol.com

NAUJAS ORANŽINIS VAISIUS — MORKA

Taip, Europos Sąjunga 1991 metais priėmė specialų nutarimą ir įteisino morką kaip vaisių. Tad dabar bent Europoje morkos laikomos vaisiumi. O dėl tokios permainos „kalti“ Portugalai. Kaip žinome, Portugalai išrado marmeladą (*marmelo* – svarainis (angl. *quince*), iš kurio jis buvo pradėtas gaminti; žodis vėliau prigijo ir iš kitų vaisių gaminamiems marmeladams). Dabar Portugalai pradėjo marmeladus gaminti ir iš morkų. Morkų marmeladą ne tik patys valgo, bet ir eksportuoja į visas Europos šalis. Pagal europietiškus įstatymus, uogienes ir džemus galima virti tik iš vaisių. Tokių apribojimų tikslas aiškus – pirkėjus reikia apsaugoti nuo klastočių. Akivaizdu, jog pirkėjas suabejotų, pirkdamas stiklainį su užrašu „uogienė“, jei jos sudėtyje nebūtų vaisių, o tik aromatingi cukraus dariniai. Europiečiams patiko naujas Portugalijos morkų marmeladas-„džemas“ ir tokiu būdu nutarta morką įteisinti kaip vaisių. Nenustebkime, jei ir mūsų prekystalių lentynose pamatysime morkų „vaisių“ marmeladus.

Morkų kilmė

Senovės Afganistane morkos buvo pradėtos auginti prieš kelis šimtmečius. Tik tada jų spalva buvo ne oranžinė, o violetinė. Morkos ilgai nebuvo populiarios nei Afganistane, nei Europoje. Morkų violetinėmis šaknimis buvo šeriami arkliai, o jų lapai buvo naudojami damų įmantrioms šukuosenoms papuošti. Niekas nesidomėjo morkų sudėtimi ar skoniu, visus baidė jų apetito nežadinanti violetinė spalva bei tai, jog morkos nudažydavo kitus produktus, naudojamus vienam ar kitam patiekalui gaminti. Tik po daugelio sodininkų bandymų morka pagaliau atsisveikino su savo violetine spalva ir tapo oranžine. Būtent su šia spalva ji užkopė į viršūnę ir pradėjo savo žygį per Europą. Gurmanų džiaugsmui išaiškėjo, kad dėl ryškios oranžinės spalvos morka tapo ne tik graži, bet ir labai vertinga. Juk šis atspalvis atsirado dėl morkose esančio didelio karotino kiekio.

Vitaminai iš lysvės

Didžiausias morkų turtas – karotinas, kuris, kaip žinoma, labai naudingas regėjimui ir imuninei sistemai. Vis dėlto, kad morkos iš tiesų būtų naudingos, jas būtina paskaninti aliejumi arba grietine. Reikalas tas, kad organizmas karotiną pasisavina tik tuomet, jeigu į organizmą jis patenka kartu su riebalais. Tad nevarkime tik grauždami, kaip zuikiai vien sausas morkas.

Be karotino, morkose yra ir kitų naudingų medžiagų: jose gausu B grupės vitaminų, kurie reikalingi gerai nervų sistemos būklei palaikyti, odai ir plaukams, vitamino PP, kuris reikalingas esant nemigai, nuovargiui ir depresijai, vitamino E, saugančio nuo širdies ligų ir ankstyvo senėjimo, vitamino C, padedančio kovoti su infekcijomis, jodo, kalio, fosforo, vario ir kitų mikroelementų.

Dėl didelio kiekio juose esančios

augalinės ląstelienos šviežios morkos iš organizmo pašalina šlakus ir toksinus, žvalina ir suteikia gražią odos spalvą. Būtent dėl visų šių naudingų medžiagų, sultingoji morka gali visiškai pakeisti mažąją namų vaistinėlę. Tiems, kurie nori turėti sveikas danteną ir dantis, patariama kuo dažniau valgyti oranžinę šaknį: morkos puikiai nuvalo dantų apnašas ir kovoja su mikrobais, sukeliančiais dantų ėduonį ir dantenų uždegimus.

Šiuolaikiniai žmonės jau seniai prarado pirmąją ryšį su gamta. Tačiau, kad ir ką bemanytume, mes vis dar glaudžiai esame susiję su gamta. Ji savitai veikia kiekvieno iš mūsų organizmą, nuotaiką ir sveikatą. Dievas sukūrė tokį tobulą pasaulį, kad žmonės viską pasiimtų iš gamtos: gamta mus maitina, bet dėl neteisingos gyvensenos mes patys save susirgdome. Sveikiausia rudenį, kada uždera šviežios morkos, kada prasideda įvairių gripų epidemijos, kiekvieną savaitę pasigaminti šviežių morkų salotų su česnakais. Tai svar-

bios ir būtinos salotos. Su burokine tarka susitarkuokite morkų, nepagailėkite sutarkuoti daugiau česnako skiltelių, išpauskite į mišinį citrinos sulčių, užpilkite majonezu, pagal skonį druskos. Tokios salotos stiprins visą organizmą, stiprins imuninę sistemą, padės organizmui kovoti su mikrobais.

Jeigu persišaldėte, paskalaukite skaudančią gerklę šviežiomis morkų sultimis. Morkų sultys, sumaišytos su medumi, padeda gydyti kosulį, o jų mišinys su pienu vartojamas nuo bronchinės astmos priepuolių.

Šviežios morkos dažnai įtraukiamos į sergančių kepenų, inkstų, širdies bei kraujagyslių ligoms valgiaraštį. Ši naudinga daržovė padeda išvengti ligų paaštrėjimo.

Šviežių morkų košelės dedamos ant odos nudegimų, o norint, kad nužvarbusi oda nepleiskantų, galima padaryti kaukę iš trintų morkų ir kiaušinio trynio.

Sergantiems hipertenzija patariama gerti kokteilį, pagamintą pagal tokį receptą. Trintus krienus užpilkite vandeniu ir palikite pastovėti 36 valandas. Tuomet nukoškite ir nusunkite. Stiklinę spaustų krienų sulčių mediniu šaukštu emaliuotame inde sumaišykite su stikline morkų sulčių ir vienos citrinos sunka. Gautą mišinį supilkite į stiklinį indą ir gerkite po 1 šaukštą 3 kartus per dieną 1 valandą prieš valgį arba praėjus 2–3 valandoms po valgio.

Sloguojant naudinga morkų sultis sulašinti į nosį 3–4 kartus per dieną.

Morkos nuo vėžio

Medikai pataria moterims kiek įmanoma dažniau į savo valgiaraštį įtraukti patiekalų iš morkų ir pomidorų. Pasirodo, kuo daugiau moteris valgo morkų ir pomidorų, tuo mažesnė tikimybė, kad susirgs kiaušintakių vėžiu. Beje, moterims iki menopauzės patariama valgyti pomidorų, o menopauzės metu – morkų. Pakanka vienos morkos per dieną.

Morkų ir burokų derinys

Viskas, ką žinome apie burokėlius, tinka ir morkoms. Yra tik vienas skirtumas: dauguma dietologų pasako prieš terminį morkų apdorojimą. Morkų skonis tada nė kiek nepagerėja, o prarandama tikrai daug. Netgi į tradicines mišraines patariama dėti šviežių tarkuotų morkų. Burokėliai ir morkos kulinarijoje ir moksle apie mitybą visada buvo šalia. Sulčių terapijos specialistai pataria maišyti morkų ir burokėlių sultis, jos papildoma viena kitą.

Jei žmogus pervargęs, praradęs apetitą, turi polinkį sirgti persišaldymo ligomis, virškinamojo trakto ligomis, jei jo oda sausa, yra pūlinukų, jei ima lūžinėti plaukai ir nagai, išgelbėti gali morkos ir jų sultys. Jos taip pat gerina regėjimą.

Morkų salotų niekada nereikia sūdyti. Jos gaminamos su rūgščiais obuoliais arba pašlakstomos citrinų

kalų be morkų. Jas vartojame kaip prieskoninę daržovę sriuboms, troškiniams, salotoms, kepiniams, košėms ir dabar net kaip vaisius – džemams.

Morkos gerai dera su kitomis daržovėmis. Skanias salotas gausime sumaišydami morkas su salierais. Treikia paimti kelis salierų kotus, 3 morkas, 2–3 šaukštus aliejaus, 1 šaukštą citrinų sulčių, 2 šaukštus riešutų, druskos, cukraus. Tai sveikos salotos, nes salierai – tai tikri vaistai. Graikų gydytojai siūlydavo salierus kaip paskutinę, dar galinčią padėti beviltiškam ligoniui priemonę. Nuolat jų valgant gerėja nervų sistemos ir inkstų veikla, medžiagų apykaita. Tad salierus, kaip ir morkas, reikia dėti į bet kokias salotas, ypač jos pagardina ir pagyvina paprastas baltas mišraines.

Morkų kotletai

Reikės:

- 1 sv. morkų,
- 1/4 stiklinės pieno,
- 2,5 šaukšto manų kruopų,
- 2-jų kiaušinių,
- 1,5 šaukštelio cukraus,
- džiūvėselių,
- druskos,
- 3 šaukštų sviesto.

Nuvalytas, nuplautas ir sutarkuotas morkas sudėkite į puodą, įpilkite karšto pieno, įdėkite šaukštelį sviesto, suberkite cukrų ir troškinkite ant silpnos ugnies, kol suminkštės. Paskui maišydami suberkite manų kruopas ir virkite, kol sutirštės. Išvirtą košę šiek tiek atvėsinkite, įmuškite žalius kiaušinius, įberkite druskos ir gerai išmaišykite. Iš dar šiltos masės padarykite kotletus. Kotletus apvoliokite džiūvėseliuose ir apkepinkite svieste. Prieš patiekdami į stalą applikite sviestu.

Troškintos kepenėlės su morkomis

Reikės:

- 1 sv. viščiuko kepenėlių,
- 2–3 didelių svogūnų,
- 3–4 didelių morkų,
- druskos,
- pipirų,
- lauro lapų,
- aliejaus.

Svogūnus supjaustykite, morkas sutarkuokite. Visa tai sudėkite į gilią keptuvę ir patroškinkite ant silpnos ugnies. Kepenėles nuplaukite ir sudėkite į keptuvę su daržovėmis. Įberkite druskos ir pipirų, įdėkite lauro lapų. Troškinkite 40 minučių.

Morkų pyragas

Reikės:

- 2 stiklinių tarkuotų morkų (3–4),
- 1 stiklinės miltų,
- 2 stiklinių cukraus,
- 5 kiaušinių,
- 1 apelsino,
- 1/4 šaukštelio gesintos sodos,
- jei norima galima įdėti riešutų.

Sumaišykite cukrų, kiaušinius, morkas, miltus, apelsino sultis su minkštimu ir gesinta soda. Kepkite vidutiniškai įkaitintoje orkaitėje apie 20 minučių.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu arba gali pakeisti bet kurią dieną ar išleisti atostogų.

Turi rekomendacijas, buitinė anglų kalba, vairuoja. Tel. 717-592-1221.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 128

Atrodė, kad čia dabar ir vyksta pagrindinė socializmo statyba „išva-duotoje Tarybų Lietuvoje“. Iš neturė-jimo ką veikti, man buvo labai įdomu juos stebėti. Į mane jie beveik ne-kreipdavo jokio dėmesio. O jeigu ir dirsteldavo, tai lyg į kokią nešvarų skudurą, numestą ne vietoje.

* * *

Tardyti mane išsivedė tik po dviejų dienų, į antrą ar trečią aukštą. Tardė dieną – šiai įstaigai labai ne-būdingu laiku. Pradžioje įprasti NKVD formalumai: anketiniai duo-menys ir panašiai, žodžiu, nieko naujo. Todėl nei pirmas tardymas, nei tardytojo pavardė ar snukis man neįsiminė.

O kitos dienos tardymo metu, po įprastų klausimų, buvau netikėtai paklaustas:

– Ar pažįsti Vaitkų Mečislovą?

Kurgi nepažinosi?! Tai buvo vienas iš mūsų bataliono karių.

Visai nesiruošiau savo bendra-dalius paversti bendrablyiais, todėl pabandžiau apsimesti „durneliu“:

– Tokio nepažįstu, bet, tiesa, ži-nau kitą Vaitkų, – mačiau, kaip suk-luso enkavėdistai, todėl tęsiau tuo pačiu stiliumi, – man teko garbė jį nešti ant savo rankų, jis tada buvo ažuolų vainikais ir gelėmis apkaišy-tas! Labai gražiai atrodė! – ko nepa-sakyčiau apie staigiai besikeičiančias tardytojų minas, – Nešėme jį nuo ge-ležinkelio stoties iki pat Pažangos rū-mų. Bet tai jau buvo senokai. Tas Vaitkus buvo perskridęs Atlantą! Jūs turbūt girdėjote apie jį?!

Tai buvo paskutinis lašas. Sykiu supuolė visi, tuo aiškiai išsiduodami, kad apie Vaitkų jie tikrai „girdėjo“.

– Ja tebia, bliadį, nie ob étom sprašyvajū, paskūda! (Aš tavęs ne apie šitai klausiu!) – perpykęs spiegė tardytojas.

„Darbavosi“ kumščiais ir kojo-mis, su komjaunuoliška ugnele. Po tokio „dušo“ iš kabineto į koridorių buvau išvilktas už parankių ir kaip šuo numestas pasienyje, į senąją vie-tą. Už savo „pasakėlę“ apie Vaitkų, buvau neblogai apskaldytas. Ypač perštėjo sumuštās veidas, bet kaulai, ačiū Dievui, liko sveiki. Laižiausi žaizdas ir galvojau, kas gi juos labiau įsiutino: ar tai, kad aš „nepažįstu“ Mečislovo Vaitkaus ar kad Feliksas Atlantą vis dėlto perskrido... Buvo pikta, kad tie rupūžės tik taip įverti-no mano kuklius aktorinius suge-bėjimus, kažkada vaikystėje puoselė-tus Kalėdiniuose vaidinimuose Zara-sų mokykloje.

Taip bemintydamas po truputį atsigavau: amsyje jau ne taip spengė, atmerkiau savo užtinusias akis ir nu-žvelgiau aplinką. O ši pasirodė malo-niai pakitusi: be NKVD sargybinio, mano „gyvenamajame“ koridoriuje sėdėjo dar viena „viešnia“. Priešais, iš kitos koridoriaus pusės, į mane atidžiai ir gailestingai žiūrėjo graži Kauno poniutė (senąja prasme). Ji turbūt skaičiavo sirpstančias mėly-nes ant mano fizionomijos. Atrodė, lyg tai jos veidu rieda ašaros. Gal tai iš gailesčio (jeigu aš apie save ne per gerai galvojau), o gal ir iš baimės, kad ir jai pačiai gresia tokius „malonu-mus“ pajusti. Galbūt, šungalviai ty-čia išprovokavo mano sumušimą, kad „svetima sąskaita“ šią moterį įbau-gintų ir palaužtų? (Į šį klausimą ga-

lėtų atsakyti tik jie patys.)

Po kiek laiko atsikvošėjęs, pa-bandžiau ją prakalbinti. Tai reikėjo daryti labai atsargiai, kad niekas nepastebėtų. Buvo dienos metas ir po koridorių, kaip įprasta, zujo įvairūs tipeliai. Budinčiojo enkavėdisto sta-liukas buvo gan toli, už kokių 7–8 metrų ir, be to, šis nekreipė į mus di-delio dėmesio. Todėl aš, jau sėdėda-mas ant grindų, ir atsisukęs į budin-tįjį, tyliai paklausiau moteriškės:

– Iš kur jūs? Už ką čia pakliuvote?

Protarpiais nutildama, kai šmiri-nėjantys enkavėdistai praslinkdavo visai arti, moteris man nuoširdžiai iš-pasakojo savo „kaltes“. O aš, stebė-damas aplinką, tik klausiausi.

Išaiškėjo, kad ši simpatiška ponia buvo žinoma Kauno teatro aktorė – dainininkė (ji prisistatė, bet aš jau nepamenu nei jos vardo, nei pavar-dės). Ji taip pat buvo atvežta tardyti, ir po pirmojo tardymo buvo čia laiki-nai pasodinta. Moteris papasakojo, kad buvo viename Kauno menininkų pokylyje, A. Kučingio namuose, kur daugiausiai buvo susirinkę teatralai. Be kitų žymių aktorių ir dainininkų, neskaičiuojant paties šeimininko, ten buvo ir Kipras Petrauskas. Prie vai-šių stalo tarp dviejų Lietuvos operos žvaigždžių – K. Petrausko ir A. Ku-čingio staiga įsiplieskė kažkoks gin-čas. Iš pradžių garsusis tenoras su bosu svaidėsi tik kandžiomis repli-komis, neliesdami politikos. Bet Pet-rauskas netikėtai peržengė padoru-mo ribas ir garsiai, visiems girdint, pareiškė: jis žinaš, kad Antano Ku-čingio sūnus „yra susidėjęs su tary-biniais priešais – pogrindininkais, kurie save vadina LLA, o jis – (tėvas) savo bute slepia antitarybinius at-sišaukimus ir remia sūnaus veiklą“.

Suprantama, kad tokia maestro „arija“ neliko nepastebėta, nes oku-puotoje Lietuvoje, kad ir nedidelėje kompanijoje („garbė“ broliams lietu-viams!), jau visuomet atsirasdavo tokio „dainavimo“ gerbėjų ir specia-listų su neblogai išvystyta „klausa“. Todėl dėsninga, kad po šio baliaus prasidėjo suėmimų banga. Pradžioje buvo suimti visi, kurie tada klausėsi lemtingojo „dueto“. Aktoriai ir daini-ninkai buvo suiminėjami savo na-muose ir po vieną vedami į NKVD irštąvą tardymams. Po to Kučingis, kaip ir jo sūnus, atsidūrė Sibiro lage-riuose, o maestro K. Petrauskas vystė savo bolševikinę karjerą.

Ši Kauno aktorė visą naktį išbu-vo koridoriuje, mano kaimynystėje, ir tik į rytą buvo išvesta, tik nežinau ar į „laisvę“, ar į rūši.

O aš pats tik vėliau sužinojau, kodėl jie taip ilgai mane laikė korido-riuje. Pasirodo, visas tris paras už-truko, kol mano suėmimą sankciona-vo prokuroras – trūko „įrodymų“. Tik po to, kai vieno tardymo metu, man nematant, buvo tyliai pravertos durys, ir pro plyšį tas pats Mečislovas Vaitkus, už kurį atkentėjau, mane atpažino, aš buvau „oficialiai“ suim-tas. Tada dar nežinojau, kad M. Vait-kus taip išdavė visus bendražygius.

2. 8-ji kamera

Taip šiame koridoriuje nevalgęs išbuvau tris paras, dienomis tardo-mas, o naktimis gulėdamas pasienyje.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Lietuvą išvadavo M. Gorbačiov ar Sąjūdis?

Atkelta iš 3 psl. pasipriešinimą paversti nacionaliniu karu. Rusijos ir Vokietijos imperijų griūtis suteikė progą išsivaduoti, bet proga buvo išnaudota.

Ne visiškai suprantu, ką reiškia teiginys, jog Lietuvos nepriklausomybė nėra „mūsų nuopelnas“. Kiekvienu atveju mes esame ne išimtis, bet norma. Ne tik Lietuva, ir ne tik mažos šalys priklauso nuo tarptautinės konjunktūros. Lenkija buvo atkurta 1918 m., kai žlugo visos trys jos teritoriją užėmusios imperijos. Iš na-

cių okupacijos ją išvadavo Raudonoji armija, naujas valstybės sienas nus-tatė ne Lenkijos politikai, bet JAV, TSRS ir Anglija. Net galingoji Pran-cūzija buvo išvaduota, o ne išsivada-vo.

Tauta neturėtų pasiduoti saviap-gaulei, priskirti sau nebūtų laimėji-mų ir žygdarbių. Bet ne mažiau ap-maudu, jei plintantis cinizmas užgož-tų tikrus laimėjimus, neleistų dera-mai vertinti tai, kas tikrai vertinga.

Delfi.lt

Margumynai

Botanikai atrado mažiausią pasaulyje orchidėją

Didžiosios Britanijos botanikai atrado mažiausią pasaulyje orchidėją, rašo laikraštis „The Daily Mail“. Gėlės dydis – vos 2,1 milimetro. Jos pusiau peršviečiamus žiedlapius sudaro vienas ląstelių sluoksnis.

Ši gėlė buvo atrasta visiškai atsi-tiktinai – miniatiūrinis augalas įsi-painiojo į didesnės orchidėjos, kuri buvo atvežta iš rytinės Andų dalies, šaknis. Kol kas naujoji orchidėja dar neturi pavadinimo.

Mokslininkai nustatė, jog atras-

toji orchidėja priklauso tai pačiai *Platystele* rūšiai kaip ir *Platystele jungermannioides* orchidėja, kuri buvo atrasta 1912 m. ir iki šiol buvo laikoma mažiausia pasaulyje.

Naująją orchidėjų rūšį atrado buvęs fizikas Lou Jost, kuris šiuo metu tiria orchidėjas ir jau atrado 60 naujų šių gėlių rūšių. Iš viso per pas-taruosius 100 metų buvo atrasta apie 1,000 naujų orchidėjų rūšių.

Delfi.lt

Bus kuriamos mažiau riaugėjančios avys

Australų mokslininkai pranešė besitikintys išauginti avis, kurias mažiau kamuotų raugulys, o tai esą prisidėtų stabdant klimato pokyčius. Tyrėjai aiškinosi, kokia genetinė grandis lemia, jog kai kurioms avims būdingas mažesnis raugulys nei ki-toms, rašo BBC.

Klimato pokyčių departamento duomenimis, Australijoje iš žemės ūkio ateina apie 16 proc. visos šilt-namio efektą lemiančių dujų emis-ijos. Šalies Jungtinė avių tyrimų tary-ba teigia, kad 66 proc. iš žemės ūkio emisijų sudaro metanas iš gyvulių virškinamojo trakto.

Apsilankykite www.draugas.org

Lrt.lt

Šiomis ir anomis dienomis

PETRAS PETRUTIS

Algis A. Regis gimė 1914 m. gegužės 17 d., mirė 2009 m. rugpjūčio 20 d. Tai reiškia, kad šiomis dienomis sukako ketvirtis metų (trys mėnesiai) nuo jo mirties. Trys mėnesiai nėra ilgas laiko tarpas. Trys metai jau būtų ilgesnis prabėgusių dienų tarpas. Na, o ką besakyti apie 30 metų? Tačiau manyčiau, kad šiemet, ateinančiais metais ir net už daugelio metų dar vis reiktų sakyti, kad Algis A. Regis ne tik, kad buvo, bet ir tebėra tarp mūsų.

Algis A. Regis

Tegul nebūna suprasta, jog čia rašantysis panoro pernelyg išaukštinti anapus iškeliavusį Algį A. Regį. Ne! Čia rašantysis tenori pasakyti, jog jis yra nusipelnęs ilgesnio neužmirštamumo. Todėl manyčiau, kad nebus klaidinga pasakius, jog Regis buvo ir tebėra Regis. Kaip žinia, jam buvo lemta „įstrigti“ JAV. Jam būnant Juozo Keliučio, „Naujosios Romuvos“ žurnalo parankiniu, 1938 m. susidarė sąlygos atvykti į JAV. Jis atvyko ne vien pasižvalgyti po New York mieste surengtą Pasaulinę parodą, bet užmegzti galudesnį ryšį su JAV lietuviais ir žurnalo puslapiuose aprašyti patirtus įspūdžius. Deja, jam nebuvo skirta sugrįžti atgalios.

Sovietmečiu, ilgesio vedinas jis ryžosi kelionėn į gimtąją šalį. Ką jis ten matė ir ką jis ten kalbėjo, ne mūsų reikalas. Tačiau čia rašančiam jam tebūna leista paviešinti vieną nepamirštamą a. a. Regio pasakojimą apie susitikimą su Juozu Keliučiu. Tuosyk J. Keliuotis, jau sugrįžęs iš pakartotinos tremties ir gyvendamas Vilniuje, šiaip taip vertėsi vertimais iš kitų kalbų. A. a. Regio žodžiais, vieną dieną, lydimas artimos giminaitės, suradęs J. Keliučio gyvenamąją vietą ir tarpduryje stovinčiam tarė: „Labas, Jūs įgaliotas korespondentas, atlikęs ilgai nusitęsusią kelionę, pagaliau sugrįžo ir norėtų pasidalinti patirtimi ir įspūdžiais.“ Kadangi J. Keliučiui buvo žinoma, jog jo buvo klausomasi ir jo pasikalbėjimai slaptaį įrašomi, įrengta garso

aparaturą, patyliukais pakvietė svečią pasivaikščioti. Prisėdę ant lauke stovinčio suolo jiedu turėjo galimybę laisviau pasikalbėti. Neatrodė, kad juodviejų pokalbis buvo išgirstas nepageidaujamų žmonių. Abu ilgokai kalbėjosi ir abiem rūpėjo daug ką pasakyti.

Kaip žinia, kultūrininkui J. Keliučiui buvo lemta pasilikti Lietuvoje ir išgyventi daugybę tremties kančių. Jo atsiminimai buvo slaptaį atgabenti ir 1986 m. išleisti knyga. Knygą išleido „Į Laisvę fondas“ lietuviškai kultūrai ugdyti. Ši knyga jau tapo bibliografinė retenybe.

Štai būdinga ištraukėlė iš J. Keliučio knygos: „Pagaliau įsakė lipti į vagonus. Mūsų vagonai ne keleiviniai. Jie skirti gyvuliams ar prekėms vežti. Ir suprantama, šeimnininkai mūsų jau nelaiko žmonėmis. Mes jiems tik gyvuliai, karo grobis, keršto ir pykčio objektas. Nei laiptų, nei kopėtelių. Bet velniai žino, kaip mes į juos sulipom, susigrūdom. Čia nėra nei suolų, nei langų, nei lentynų. Tik plikos purvinos grindys ir sienos iš grubių lentų sukaltos. Jokių patogumų. Tik viduryje maža skylė, į kurią galima nusilengvinti. Viename jo gale – narai. Ant jų tuojau sulipa plėšikai. Nė vienas politinis nedrįsta prie jų prisiartinti. Jų vadas paskiriamas vagono seniūnu. Jis atsakingas už tvarką vagonė. Jis kaliniams turės išdalinti maistą.“

Rašytojas Stasys Santvaras savo straipsnyje „Pluoštelis minčių“ („Aidai“, 1963, Nr. 5) taip rašė: „Juozo Keliučio vardas glaudžiai susijęs su ‘Naująja Romuva’. ...Savo dideliu formatu, estetišku pavidalu ir prasmingu turiniu žurnalas buvo Vakarų kultūros atspindys... ir plieskė gaivia šviesa anuometiniame mūsų kultūros ir visuomenės gyvenime.“ J. Keliučio asmuo tame pačiame S. Santvaro straipsnyje taip apibūdinamas: „... Jisai savo aplinkoje švietė išmintimi ir erudicija, savaiminga dvasine kultūra, dideliu darbštumu, bičiuliška šilima, gera valia ir nevaidmeninga artimo meile.“

Algiui A. Regiui nebeteko dar kartą susitikti su J. Keliučiu. Keliuotis išsiskyrė su šiuo pasauliu 1983 m. kovo 25 d.

Tenka pasakyti, kad mūsiškis A. A. Regis yra sunkiai pakeičiamas žmogus. Prabėgus trims mėnesiams nuo jo mirties, puikiausiai prisimena jo atlikti uolūs darbai Lietuvių Bendruomenėje, VLIke, Mažosios Lietuvos rezistenciniame sąjūdyje, Šaulių sąjungoje, Skautų sąjungoje, taip pat pagrįstoje kovoje už lietuvių katalikų teises už maldos namų ir kapinių išlaikymą.

Peršasi mintis, jog A. Regis buvo ir tebėra tarp mūsų.

P. S. Naudotasi asmeniškai patirtimi ir LTSC archyve saugojama knyga „Dangus nusidažo raudonai“.

Įdomūs įspūdžiai šaunioje popietėje

PRANAS JURKUS

Pagal nusistovėjusią tradiciją JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius kiekvieną trečiądienį rodo filmus, įvairius vaizdo įrašus apie Lietuvos vietas, miestus, miestelius, kaimus bei istorinius praeities ir dabarties įvykius. Norint sudominti dalyvaujančius, popietę pavairiname kviesdami asmenis pasidalinti savo kelionėse patirtais įspūdžiais, pakalbėti medicinos klausimais, ar šiaip pasidalinti gyvenimo patirtim. Neseniai svečias iš Lietuvos, buvęs LR prezidento Valdo Adamkaus patarėjas Leonas Narbutis stebino klausytojus savo patirtimi bei įspūdžiais. Jis mus patikino, kad jo gyvenimas Tėvynėje esantis pilnavertis, įdomus, pilnas dar nesibagiančių iššūkių, idėjų. Jo prezidentinės patarėjo pareigos sėkmingai užbaigtos. Kaip JAV LB atstovas kultūriniam reikalams, jis dabar keliauja po Lietuvą su „skrajojančia“ lietuvių išeivijos paroda. Popietėje dalyvavo ir Čikagoje viešinti gydytoja, LR TV žurnalistė Irena Pivoriūnienė. Ji kalbėjo mums visiems rūpimais sveikatos klausimais ir mielai sutiko dar kartą dalyvauti, bet dėl laiko stokos nepavyko plačiau su ja pabendrauti.

Š. m. lapkričio 25 d. popieten buvo pakviesta Baniutė Mašiotaitė-Kronienė. Ji jau ne pirmą kartą pasidalino savo patirtais įspūdžiais iš Lietuvos. Kilusi iš garbingos Mašiotų šeimos, ji turi daug kilnių tikslų, kuriuos kiekvienos viešnagės Lietuvoje metu, skuba „aptaisyti, aplopyti“. Šį kartą rūpinosi savo senelio Prano Mašio to vaikams rašytų knygų leidimu Lietuvoje.

B. Kronienės senelis P. Mašiotas (1863–1940) – matematikas, Lietuvai atgavus nepriklausomybę (1918 m.), neturint lietuvių kalba knygelių vaikams, pradėjo rašyti apie gamtą, gyvulėlius ir paukštelius, mokė mylėti gamtą, rašė ir apie savo vaikystę kaimė. 1939 m. išleido knygą „Ir aš mažas buvau“, kuri buvo premijuota. Stebėtina, kad ne vienas popietės dalyvis aukštai vertino visus jo vaikams skirtus leidinius ir netgi norėtų įsigyti tokių knygelių čia, savo anūkeliams. Prelegentė apgailestavo, kad išeivija jo raštų nepanoro, nepažino, nes jis – taip kalbama – buvo netikintis. Iš tikrųjų, ką bendro turi gyvulėlių ir gamtos aprašymas su tikėjimu ir kas išeivijoje šitokį sprendimą paskelbė?

Skaitant „Lietuvių enciklopedi-

ją“ (t. XVII, psl. 483–486, 1959 m.) P. Mašiotas buvo tikras atgimstančios Lietuvos patriotas, taip, kaip ir visa Mašiotų giminė, nusipelnę didelės pagarbos savo moksliniais ir visuomeniniais įnašais lietuvių tautai. Susirinkusieji plojimais palinkėjo gerb. Baniutei toliau energingai tęsti garbingos Mašiotų giminės tradiciją.

Pranas Mašiotas

Kaip popietės programoje buvo numatyta, publika dar pageidavo pasigrožėti vaizdajuoste „Kernavė“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“.

Asmenis, norinčius papasakoti savo kelionių įspūdžius ir pasidalinti įdomiomis mintimis ar turinčius įdomią vaizdajuostę, kviečiame mums pranešti iš anksto, kad galėtume suderinę laiką apie tai paskelbti.

Socialinių reikalų skyriaus veikla priklauso nuo žmonių pageidavimų ir išskylančių poreikių. Stengiamės į viską atkreipti tinkamą dėmesį, sujungti ir koordinuoti pagal turimas išgales. Tuo pačiu atsiprašome už pasitaikančius techninius nesklandumus. Beje, ieškome kelių įsigyti naują televizorių, taigi, kiekviena jūsų geranoriška auka suteikia viltį, kad nesate abejingi tolimesniam Socialinių reikalų skyriaus gyvavimui visų mūsų labui. Esame atviri priimti patarimus, pasiūlymus, taipogi kritiką.

Norintieji auka paremti Socialinių reikalų skyriaus veiklą, čekių prašome siųsti: Lithuanian Human Services, 14911 East 127 Street, Lemont, IL 60439. Širdingai dėkojame gerb. Meilams už 40 dol. auką.

Dėl informacijos prašome kreiptis į JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrių trečiadieniais nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. tel.: 630-243-8611.

Baniutė Kronienė pasakoja kelionės į Lietuvą įspūdžius.

Prano Jurkaus nuotr.

Vytautas Kamantas, gyvenantis **Grand Rapids, MI**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Liudas Normantas, gyvenantis **Hiram, ME**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo dienraščio leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Kęstutis Černis, gyvenantis **West Bloomfield, MI**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

V. KUBILIUS VS „HARDtalk“

Atkelta iš 3 psl.

J. C.: Galbūt, bet ar galite nuraminti investuotojus, kad neturite rizikingų bankų, laukiančių kapitalo įplaukų, neturite pavojingų skolų, kurios nebebus mokamos?

A. K.: Ne, visiškai ne. Nes, kaip žinote, mūsų bankų srityje daugiau nei 85 proc. bankų priklauso Skandinavijos savininkams. Tad jei kas nors nori kaltinti Skandinavijos bankus, jie tą gali daryti, bet mes matome, kad jie sugeba išlaikyti pastovumą ir vykdyti savo veiklą.

J. C.: Ar manote, kad investuotojai yra nusiteikę tikėti Jūsų Vyriausybės patikinimais? Nes jiems teko patirti nemenkų smūgių per pastaruosius 18 mėnesių ir jie yra tikrai susinervinę, jie netiki tuo, kas jiems sakoma.

A. K.: Galime pažiūrėti, ką nuveikėme šiais metais. Nežinau, ar Dubajuje per tuos metus jiems pavyko, pavyzdžiui, sumažinti išlaidas 8 proc. bendro vidaus produkto (BVP). Taigi aš ir vėl kartoju tą patį: mes Baltijos valstybėse – galbūt todėl, kad praėjo tik 20 m. po mūsų nepriklausomybės sugražinimo – išgyvenome tokius ryškius pokyčius, sugebėjome atremti tokius didžiulius iššūkius, kad mūsų žmonėms tikrai sekasi būti itin dinamiškiems, ir mums pavyko susidoroti su problemomis, kurios kartais mus užklumpa iš už Lietuvos ribų.

J. C.: Kaip analitikai pasakytų šiandien – ar tai kitas šios finansų krizės etapas? Tai yra veikimas domino principu: pirmausia matome Persijos įlankos šalis, o paskui pradedame žiūrėti į silpnėsnes ekonomikas Baltijos valstybėse bei Vidurio ir Rytų Europoje?

A. K.: Nežinau, ar taip galima mus apibūdinti – kad esame silpnėsnes ekonomikos valstybė. Jei pažvelgtume į kai kuriuos skaičius, galiu pasakyti, kad esame geresnėje padėtyje, nei, pavyzdžiui, Britanija. Pavyzdžiui, kaip pramonė išsilaikė krizės metu. Jei pažvelgtume į „Eurostatą“ duomenis, mūsų duomenis, susijusius su pramone, mūsų rodikliai yra geresni, nei Didžiosios Britanijos ar Vokietijos. Taigi, galiu jus užtikrinti, kad mes galime parodyti visam pasauliui, kad esame pajėgūs spręsti problemas, ir jei jos vėl kils iš kitur – iš Dubajaus, Londono ar Niujorko – mes sugebėsime išspręsti tas problemas.

J. C.: Prieš kelias minutes sakėte, kad ši krizė kilo ne dėl Lietuvos kaltės, ji moka kainą už kažkieno kito sprendimus – bet tai nėra visiška tiesa, ar ne? Nes Lietuva labai daug skolinosi gerais laikais, lietuviai skolinosi labai daug pinigų, jie paėmė daug paskolų.

A. K.: Žinoma, mes nemanome, kad sugebėjome išvengti kokių nors klaidų, padėtis Lietuvoje yra kitokia nei, pavyzdžiui, Estijoje, jie geriau sugebėjo išlaikyti fiskalinę kontrolę per pastaruosius penkerius ar ketverius metus, todėl jie gali planuoti prisijungimą prie euro zonos. Bet jei pažvelgtume apskritai, žinoma, mūsų monetarinės politikos modelis yra kitoks, mes turime valiutų valdybos modelį visose trijose Baltijos valstybėse.

(...)

J. C.: Jūs minėjote, jog Jūsų valiuta yra prižiūta prie euro. Ir tai vaidina nemenką vaidmenį

siekiant prisijungti prie euro zonos. Tačiau, kita vertus, tai trukdo Jums imtis tokių priemonių, kaip valiutos devalvavimas, kuris paskatintų eksportą šio ekonominio nuosmukio metu: eksportas atpigėtų, todėl ir padidėtų jo apimtys.

A.K.: Yra atlikti išsamūs lito devalvavimo skaičiavimai, kurie rodo, kad devalvavimas gali turėti tam tikrų privalumų, tačiau taip pat ir labai daug neigiamų pasekmių, kurios akivaizdžiai nusveria privalumus. Visiškai sutinku su gerai žinomais tarptautiniais ekonomikos žinovais, kurie teigia, jog devalvavimas būtų košmaras.

(...)

J. C.: Ar kartais politiniai siekiai Jums nėra svarbesni už žmonių poreikius? Tarptautinis valiutos fondas (TVF) neseniai yra pasakęs, jog lankstus valiutos keitimo kursas galėtų padėti amortizuoti krizės poveikį, tačiau Jūs tokio pasirinkimo neturite, negalite devaluoti savo valiutos, padėdami šaliai išbristi iš sunkmečio.

A.K.: Taip, bet TVF žino, jog padėtis Baltijos šalyse yra skirtinga. Ir nepaisant to, jog vyko tam tikros vidinės diskusijos dėl mūsų kaimynų latvių, visgi galiausiai buvo padaryta paprasta išvada, jog Baltijos šalims nacionalinių valiutų devalvavimas tikrai nėra tinkamas sprendimas. Labai džiaugiamės, kad mūsų kaimynai estai jau galbūt kitų metų viduryje prisijungs prie euro zonos, ir mes tikrai norėtume sekti jų pavyzdžiu. Tačiau mums tai gali užtrukti ilgiau.

J. C.: Turbūt daug ilgiau, ar ne? Nes norėdami prisijungti prie euro zonos, turite sumažinti biudžeto deficitą iki 3 proc. BVP, kai šiais metais deficitas sudaro 9 procentus. Tris kartus daugiau, nei nustatyta riba.

A.K.: Reikia pažiūrėti, ką mes padarėme per vienerius metus ir kam gavome Parlamento pritarimą. Skaičiai labai paprasti: šiais metais sugebėjome sumažinti biudžeto deficitą 8 proc., kitais metais taip pat planuojamas 5 procentų biudžeto deficito sumažinimas. Todėl nematau priežasčių, dėl ko negalėtume biudžeto deficitą sumažinti iki 3 proc. artėjant 2011 m.

(...)

J. C.: Bet dabar ne metas karpyti. Daugelis šalių sako, jog to sau neleistų daryti, nes reikia palaukti, kol ūkis atsigaus, o jau tada galvoti apie karpymus.

A.K.: Žinoma, biudžeto išlaidas galima palikti, jei užtenka finansavimo. Mums labai aišku, jog negalime finansuoti didesnio nei 10 proc. deficito. Mes skolinamės iš tarptautinių rinkų ir jų pasitikėjimas yra mums labai svarbus, todėl mums reikia parodyti, kad galime išlaikyti finansų sistemą nusistovėjusią. Visos Baltijos valstybės – Lietuva, Latvija ir Estija – vykdo tą pačią politiką – mažina deficitą. Neseniai pateiktose TVF rekomendacijose teigiama, jog ateinančius 10 metų daugeliui šalių reikės laikytis tos pačios politikos, t.y. mažinti biudžeto deficitą, išlaidas ir didinti mokesčius.

J. C.: Bet dabar tam nėra tinkamas metas. Kuo daugiau pinigų išimama, tuo labiau šalies ūkis traukiasi.

A.K.: Aš su Jumis tikrai nesutikčiau. Mūsų ekonomika yra atvira, mes labai žiūrime į eksportą, kuris

Nepailstančio veikėjo studentų Varpininkų Korp! „Žalgiris“ ir Varpininkų filisterių draugijoje Lietuvoje ir išeivijoje, daugelį metų redagavusio žurnalą „Varpas“

A † A ANTANO KUČIO

netekus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną TERESĘ ir kartu liūdime.

*Čikagos apylinkių bendražygiai:
Antanas Luneckas
Viktoras Motušis
dr. Laimutė Griniutė-Šmulskštys*

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A POVILAS VLADAS IVAŠKA Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris

Mirė 1989 m. gruodžio 3 d. Mišios už jo sielą bus aukojamos Prisikėlimo bažnyčioje Kaune ir kitur Lietuvoje.
Prisimename su malda, ilgesiu ir gilia meile.

Liūdesyje palikę: dukტė Teresė Landsbergienė ir marti Gintarė Ivaškienė su šeimomis

sudaro apie 60 proc. BVP. Taigi, atsigavus užsienio rinkoms, atsigaus ir mūsų šalies ūkis. Mūsų vidaus vartojimas niekada nebuvo pagrindinis šalies ūkio variklis.

(...)

J. C.: Esant tokiai sunkiai ekonominei padėčiai Lietuva nori išspręsti ir kitas problemas, kaip antai Lietuva siekia, kad Europos Sąjunga pasmerktų praejusiojo amžiaus penktajame dešimtmetyje Sovietų Sąjungos vykdytą šalies okupaciją. Kodėl Lietuvai yra svarbu, kad Europos Sąjunga pripažintų praeityje vykdytus Sovietų Sąjungos nusikaltimus?

A.K.: Mes matome, kad Europoje ar senojoje Europoje, jei taip galėtume ją pavadinti, visi pripažįsta nacių vykdytus nusikaltimus. Rytų ir Centrinėje Europoje mes patyrėme ne tik Hitlerio, bet ir Stalino režimų vykdytus nusikaltimus. Mes paprasčiausiai norime, kad senosios Europos gyventojai pripažintų ir suprastų, kad Stalino vykdyti nusikaltimai buvo ne mažiau baisūs. Iš tikrųjų, turbūt daugiausia Stalino režimo aukų galima rasti pačioje Rusijoje.

J. C.: Kodėl Lietuva nori įvelti Europos Sąjungą į savo senus ginčus su rytų kaimyne?

A.K.: Aš nemanau, kad tai seni ginčai.

J. C.: Juk tęsiasi apie 20 metų.

A.K.: Pažiūrėkime, kaip Europa reaguoja į nacių padarytus nusikaltimus. Iki šiol Europa ir kitos šalys padarė svarbių žingsnių šia linkme. Istorija lieka istorija. Jei nesugebėsime visame regione pasiekti tam tikro bendro istorijos supratimo, šandien neišvengsime problemų. Kas nepripažįsta istorijos, nesugeba suvokti, kas bus ateityje.

J. C.: Daug kas sako, kad Lietuva yra labai greitai linkusi kritikuoti Sovietų Sąjungą, tačiau pati nenoriai pripažįsta savo pačios karo metais įvykdytų nusikaltimų prieš žydus.

A.K.: Mes tai puikiai suprantame ir smerkiame tai. Ir toliau ieškome galimybių atlyginti žydų ben-

druomenei už prarastą turtą. Puikiai suprantame negailestingą istorijos posūkį žydams Lietuvoje. Tai buvo pati stipriausia žydų bendruomenė visoje Rytų Europoje, išliko daug kultūrinių paminklų Vilniuje, mes siekiame juos išsaugoti. Tai tokie yra mūsų darbai.

J. C.: Kaip Jūs manote, kodėl tada žmonės Lietuvoje pasigenda to, kad šiems nusikaltimams būtų skiriamas toks pat dėmesys, kaip sovietų padarytiems nusikaltimams?

A.K.: Negaliu sutikti. Manau, kad lietuviai labai gerai supranta, kas nutiko su žydų bendruomene Lietuvoje. Žinoma, galime ginčytis dėl to, kiek lietuvių dalyvavo, tačiau, kita vertus, labai daug lietuvių padėjo žydams, gelbėdami juos ir jų vaikus.

J. C.: Ir vis dėlto labai daug kolaboravo su naciais.

A.K.: Aš nesakyčiau, kad labai daug, bet reikia pripažinti, kad taip buvo. Naciai buvo užėmę Lietuvą. Istorija buvo labai sudėtinga, ir mes prisiimame visą atsakomybę. Darome, ką galime, kad atlygintume žydams už nuosavybę.

J. C.: Pasiklausęs to, ką Jūs pasakojote per šias 20 min. apie visas ekonomines problemas, užklupusį sunkmetį ir neišspręstus istorijos klausimus, susidaro įspūdis, jog Lietuva nesijaučia patogia, yra nerami dėl savęs.

A.K.: Man taip neatrodo. Žinoma, mūsų šalyje įvyko dinamiškų pasikeitimų, kaip ir kitose Baltijos valstybėse. Mūsų istorija ne iš lengvųjų – 50 metų trukusi okupacija, galybė žmonių deportuota į Sibirą, daug ten kalėjo kaip politiniai kaliniai. Tikrai sunkūs laikai. Tačiau mes labai greitai atsitiesėme, sukūrėme savo demokratines institucijas, rinkos ekonomiką, įstojome į ES ir NATO. Nors dabar ekonominė padėtis nelengva, bet turime pakankamai politinės valios ir drąsos suvaldyti dabartinius procesus.

(...)

J. C.: Labai ačiū, kad dalyvavote mūsų laidoje.

Lrv.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Čiurlionio galerija Jaunimo** centre gruodžio 4 d. maloniai kviečia visus į grafiko Pauliaus Augiaus 100-ųjų metinių minėjimą ir Pauliaus Augiaus „Juodai-balta malda Lietuvai“ bei P. Augiaus anūkės Kristos Augius (California) „Gamtos daržas“ jungtinės parodos atidarymą. Pradžią – 7:30 val. v. Atidaryme dalyvaus autorė K. Augius.

♦ **Balzeko lietuvių kultūros mu-
ziejus** kasmet rengia šiaudinukų gam-
ninimo pamokėles. Šiemet pamokėlė
įvyks gruodžio 5 d., šeštadienį, 11 val.
r. Daugiau informacijos teikiama mu-
ziejaus telefonu 773-582-6500.

♦ **Lietuvių liaudies šokių ansam-
blis „Grandis“** pasirodys Navy Pier
festivalyje „Žiemos stebuklai“ („Win-
ter Wonder Fest“). Koncertas vyks
gruodžio 5 d., šeštadienį, 6 val. v. di-
džiojoje pramogų centro švenčių salė-
je, adresu: 600 East Grand Ave., Chi-
cago, IL 60611.

♦ **Filisterių skautų sąjungos Či-
kagos** skyrius ruošia kalėdinę sueigą
ir pabendravimą š. m. gruodžio 5 d. 3
val. p. p. Pasaulio lietuvių centro apa-
tinėje valgykloje. Kviečiame skyriaus
narius su šeimomis gausiai dalyvauti.
Jūsų laukia gera nuotaika ir vaisės.
Apie dalyvavimą prašytume pranešti
Jolandai tel.: 630-257-2558.

♦ **Kviečiame visus į pokalbį-pa-
bendravimą** su naujuoju Lietuvos ir
Latvijos jėzuitų provincijolu Gintaru
Vitkumi, SJ. Susitikimas vyks gruo-
džio 6 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv.
Mišių, PLC didžiojoje salėje.

♦ **Jaunimo centro tradicinė va-
kariene** įvyks š. m. gruodžio 6 d. 2
val. p. p. – šv. Mišios Tėvų jėzuitų
koplyčioje (giedos solistai Margarita
ir Vaclovas Momkai). 3 val. p. p. Jau-
nimo centro didžiojoje salėje vyks
akademinė dalis. Vakarieneje daly-
vaus Lietuvos ir Latvijos jėzuitų pro-
vincijolas Gintaras Vitkus, SJ. Muzi-
kinę programą atliks solistė Lijana
Kopūstaitė-Paulietė. Atskiras vietas
ir status užsisakyti galite telefonais:
708-447-4501 (Milda Šatienė) arba
708-636-6837 (Anelė Pocienė).

♦ **Sekmadienį, gruodžio 6 d., 2:45**
val p. p. Mokslo ir pramonės mu-
ziejuje (Museum of Science and Indus-
try) Lietuvos Vyčių choras (vad.
Aušra Bužėnaitė), tautinių šokių gru-
pė „Suktinis“ (vadovai: Monika Ado-
maitytė, Giedrė Elekšytė, Vidmantas
Strižigauskas) ir Lietuvos Vyčių (va-
dovės Lidija Ringienė ir Birutė Matu-
konienė) šokių grupė atliks tradicinę
kalėdinę programą. Kartu pasiūrėsi-
te eglių parodą, kuri vyks iki 2010
m. sausio 3 d. Mokslo ir pramonės
muziejaus adresas: 5700 South Lake
Shore Dr., Chicago.

♦ **Socialinių reikalų taryba ir Vy-
resniųjų lietuvių centras** š. m. gruo-
džio 12 d. 4 val. p. p. „Seklyčioje“ ruo-
šia metinį Labdaros vakarą. Muziki-
nę programą atliks Stasė Jagminienė
su savo talkininkais. Visi kviečiami
dalyvauti Labdaros vakare ir paremti
JAV LB Socialinių reikalų tarybą,
kuri išstisus metus tiesia ranką vi-
siems pagalbos reikalingiems lietu-
viams: žilagalviams, vienišiesiems, varg-

stantiems ir naujakuriams. Centre
taip pat įsikūrę ir veikia Lietuvos
našlaičių globos komitetas, Lietuvos
vaikų vilties komitetas, Lietuvos par-
tizanų globos komitetas, Socialinių
reikalų raštinė, radijo stotis „Margu-
tis II“, „Dirvos“ savaitraščio redakci-
ja, žurnalo „Pensininkas“ redakcija
ir kt. Vietas į Labdaros vakarą užsi-
sakyti galite paskambinę į Socialinių
reikalų raštinę Birutei Podienei tel.:
773-476-2655.

♦ **Kviečiame užsukti į tradicinę**
Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio
12–13 dienomis, šeštadienį ir sekma-
dienį, nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.
Pasaulio lietuvių centro didžiojoje
salėje, Lemonte. Norinčius prekiauti,
prašome skambinti į PLC raštinę tel.:
630-257-8787 ir užsisakyti status.

♦ **Čikagos ateitininkų šv. Kūčios**
bus rengiamos š. m. gruodžio 20 d.,
sekmadienį, nuo 1 val. p. p. Jaunimo
centro didžiojoje salėje. Įėjimas: vai-
kams iki 8 metų – nemokamai, jaunu-
čiams, moksleiviams ir studentams –
10 dol., suaugusiems – 20 dol., pensi-
ninkams – 15 dol. Vietas užsisakyti
galite tel.: 630-325-3277 arba el. pa-
stu: odaugirdas@hotmail.com (Ona
Daugirdienė).

♦ **Lietuvos istorijos diskusijų klu-
bas** š. m. gruodžio 13 d., sekmadienį,
11:30 val. p. p. kviečia visus, kam įdo-
mi Lietuvos istorija ir Lietuvos atei-
tis, į Brighton Park mokyklos salę,
2745 W. 44th St., Chicago, kur teisi-
ninkas, rašytojas, istorikas Pranas
Jurkus pristatys mokslininkės istori-
kės Jūratės Statkutės de Rosales vei-
kalus. Bus rodomas trumpas filmas
„Įdomioji Lietuvos istorija“. Po pa-
skaitos vyks diskusijos, vaisės. Dau-
giau informacijos tel.: 773-627-2137
(Algimantas).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Vilniaus-Madison susigiminia-**
vusių miestų organizacija ir tautinių
šokių grupė „Žaibas“ kviečia lietuviš-
ką bendruomenę kartu švęsti Kalė-
das. Gruodžio 5 d., šeštadienį, 2 val.
p. p. visus kviečiame atvykti į liu-
teronų bažnyčią The Living Christ,
110 N. Gammon Rd., Madison, WI.
Prašome atsinešti maisto ir, jei atei-
nate su vaikučiais, nedidelę dovanėlę
jiems. Ant dovanėlės užrašykite vai-
ko vardą ir įdėkite į dovanėlių maišą.
Kalėdų senelis įteiks vaikams dova-
nas, kartu pabūsime, padainuosime.
Daugiau informacijos galite gauti
paskambinę Nijolei tel.: 608-356-
6549.

♦ **Moksleivių ateitininkų sąjun-
gos** centro valdybos ruošiami Ideolo-
giniai kursai vyks š. m. gruodžio 26 –
sausio 1 dienomis Dainavoje. Regis-
truotis galima moksleivių ateitininkų
tinklapyje: www.mesmas.org.

**Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.**

Cook County išdininkė Maria Pappas žymeniu „Award of Excellence“ apdo-
vanojo Robertą Balzeką, Vaikų muziejaus, veikiančio prie Balzeko lietuvių kul-
tūros muziejaus, organizatorių. Muziejuje vaikai ir jų šeimos nariai gali daug
sužinoti apie turtingą Lietuvos kultūrą, kalbą, papročius.

Cook County įstaigos nuotr.

Vanda Gvildienė, Lisle, IL, savo
draugų tarpe atšventė gimtadienį, kurį
surošė josios dukra. Dalis draugų vie-
toj dovanų auکوjo „Draugui“: Pranas ir
Irena Kazlauskai 100 dol., Guntis ir
Rūta Ozus 80 dol., Julius ir Zita Širkai
50 dol., Janina Miknaitienė 50 dol., M.
ir Zina Doveikiai 50 dol. ir Teresė Ku-
čienė 50 dol.

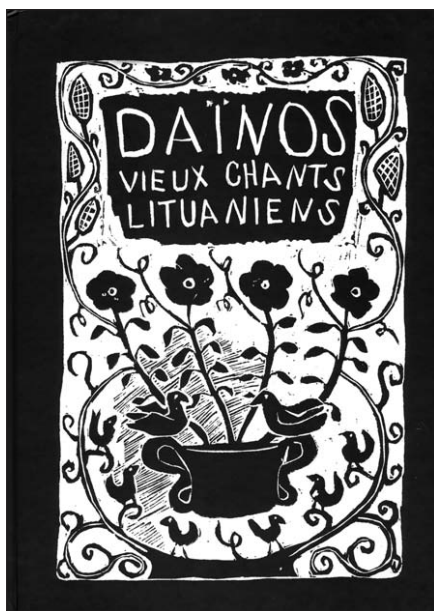
*„Draugas“ sveikina jubiliatę Vandą
Gvildienę, linki jai sveikatos ir dėkoja jai
bei josios bičiuliams už dovanas „Drau-
gui“. Tai gražus pavyzdys, primenantis,
kad artėjančių švenčių proga veta prisi-
minti dienraštį „Draugas“.*

„Draugo“ knygynėlyje

Dainos. Vieux chants Lituanien

Grazina Krivickienė, Viktoras Pe-
ravičius „Dainos. Vieux chants Litua-
niens“. Parengė Danutė Krįstopaitė.
V.: „Krantai“, 2008. 216 p.

Tai įstabaus likimo knyga.
„Dainos. Vieux chants Lituanien“
pirmą kartą pasirodė 1948 m. Frei-
burge, okupuotos Vokietijos pran-
cūzų zonoje. Ją parengė tada nese-
niai Lietuvą palikusi kultūros veikė-
ja Gražina Krivickienė-Gustaitytė
(1908–1998), linoraižiniais gausiai
ilustravo tokio pat likimo ištiktas
vienas žymiausių lietuvių grafikų
Viktoras Petravičius (1906–1989),
įžangos žodį parašė taip pat išeivis dr.
Jonas Balys (g. 1909), anuomet radę
prieglobstį minėtame mieste.

Pagaliau išsipildė autorės noras
– G. Krivickienės gimimo šimtųjų ir
mirties dešimtųjų, taip pat išleidimo
šešiasdešimtųjų metinių proga ją gali
pasidžiaugti ir nepriklausomos Lie-
tuvos skaitytojai! Rinkinyje pateikia-
ma devyniasdešimt suvalkiečių dai-
nų, sugrupuotų į devynis skyrius,
kiekvienas pavadintas viena ar
dviem būdingesnės dainos eilutėmis,
pvz., „Mūs mažiukai piemenukai“;
„Tu mano motinėle“; „Sunku našlai-
tėlei an svieto gyventi“ ir t. t.

Leidime spausdinamos ir dainų
melodijos, užrašytos Adomo Gaida-
mavičiaus (parengė Laima Burksai-
tienė). Dėl to knyga įgyja dar didesnę
vertę.

Rinkinį puošia V. Petravičiaus
liaudiško stiliaus iliustracijos, savitai
ir puikiai išreiškiančios jų dvasią. Jos
įžvalgiai aptariamą poeto ir meno
kritiko Aleksis Rannit (1914–1985)
straipsnyje. Įdėtas tarminių žodžių
žodynėlis.

Lietuvių kultūrai reikšminga kny-
ga gali būti gražia kalėdine dovana.

Knygos – albumo kaina — 40
dol. Knygą galima įsigyti paštu, pri-
dedant 10,25 proc. mokestį, užsi-
sakant IL valstijoje. Persiuntimo kai-
na – 5 dol. Persiunčiant daugiau kny-
gų, už kiekvieną papildomai siunčia-
mą knygą – 2,5 dol. siuntimo moke-
stis. Prieš perkant prašome paskam-
binti administracijai tel. 773-585-
9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500